

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

НА

XXIII-ТО ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

II РЕДОВНА СЕСИЯ

Брой 66

София, сбота, 25 мартъ

1933 г.

71. заседание

Четвъртъкъ, 23 мартъ 1933 година

(Открито отъ подпредседателя Н. Шоповъ въ 16 ч. и 40 м.)

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е:

	Стр.		Стр.
Отпуски, разрешени на народни представители . . .	1518-	времето, презъ което е билъ задържанъ въ затвора. (Неприето)	1521
Питане отъ народния представителъ Г. Митовъ къмъ министра на финанситъ относно приложението на закона за урегулиране цената на розовия цвѣтъ. (Съобщение)	1518	Прошения отъ:	
Съобщение отъ народния представителъ Б. Мелнишки, че се числи къмъ парламентарната група на националибералната партия, съ секретаръ Никола Петровъ.	1518	1) Калудова Стефана, отъ гр. София. (Прието) . . .	1523
Законопроекти:		2) Бенчевъ Стефанъ, отъ гр. София (Прието) . . .	1524
1) за ограничение престъпленията противъ личната и обществената безопасностъ. (Трето четене) . . .	1518	3) Дружеството на българскитъ слѣпи, гр. София (Прието)	1524
2) за измѣнение на закона за допълнение на закона за нотариуситъ и мировитъ сѣдии, които извършватъ нотариални дѣла. (Трето четене) . . .	1519	4) Рашевъ и Марковъ, фирма въ гр. София. (Неприето)	1524
3) за разрешаване на Троянската градска община да сключи заемъ отъ Троянската популярна банка. (Първо и второ четене)	1519, 1520	5) Митрополията въ гр. Варна. (Оттеглено, за да се иска мнението на Министерството на финанситъ и Министерството на земледѣлието и държавнитъ имоти)	1525
4) за допълнение чл. 2 отъ закона за разрешаване на Симеоновградската община, Харманлийска околия, да сключи заемъ. (Първо и второ четене) . . .	1521	6) Бѣла с., Варненско, отъ училищното настоятелство. (Оттеглено, за да се внесе за целта законопроектъ)	1525
5) за извънбюджетенъ (свръхсметенъ) кредитъ за 1932/1933 финансова година. (Съобщение)	1529	7) Алваново с., Ескиджумайска околия. (Прието) . . .	1528
Докладъ на комисията по Министерството на правосѣдието по искането на Софийския окръженъ сѣдъ за даване разрешение за сѣденето на народния представителъ Александъръ Хараламбиевъ Наумовъ за престѣпление по чл. 7 отъ закона за защита на държавата по н. о. х. дѣло № 564/1932 г. (Неразрешено сѣденето)	1519	8) Орѣшакъ с., Троянска околия, отъ общинския съветъ. (Прието)	1528
Заявление отъ народния представителъ Асенъ Болджиевъ да му се отпустнатъ дневнитъ пари за		9) Читалище „Просвѣта“, въ гр. Свиленградъ. (Прието)	1529
		10) Гяуровъ Иванъ Я., отъ с. Калагларе, Панагюрско. (Неприето)	1529
		11) Дружество „Инвалидъ“, въ гр. Станимака. (Оттеглено, за да се внесе за целта законопроектъ)	1530
		12) Иванова Тана, отъ с. Кладница, Софийско. (Прието)	1530
		13) Районенъ кооперативенъ съюзъ „Дунавъ“, въ гр. Свищовъ. (Прието)	1531
		14) Матовъ Аксенти, отъ с. Бракъовци, Годечко (Прието)	1531
		15) Поповъ Никола Голубовъ, отъ с. Забелъ, Трънско. (Прието)	1531
		16) Шумковъ Асенъ З., отъ с. Круша, Годечка околия. (Прието)	1532
		Дневенъ редъ за следващето заседание	1532

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Откривамъ заседанието. Присѣдствуватъ нужното число народни представители. Заседанието е законно.
(Отъ заседанието отсъдствуватъ следнитъ г. г. народни представители: Ангеловъ Иванъ, Атанасовъ Русенъ, Богоевъ Борисъ, Бобошевски Цвѣтко, Бошняковъ Тодоръ, Василевъ Василь, Василевъ Григоръ, Василевъ Його, Василевъ Ради, Влаховъ Димитъръ, Върбеновъ Димитъръ,

Гаговъ Петъръ, х. Галибовъ Юсеинъ, Димитровъ д-ръ Георги, Димитровъ д-ръ Димитъръ, Димитровъ Захари, Желябовъ Жеко, Запряновъ Петко, Ивановъ Борисъ Недковъ, Ивановъ Запрянъ, Игнатовъ Тодоръ, Илиевъ Стойко, Казанаклиевъ Георги, Каназирски Георги, Каравчевъ Георги, Кирчевъ Стефанъ, Костовъ Георги, Кулевъ д-ръ Тодоръ, Куртевъ Иванъ, Куцаровъ Тодоръ, Кушевъ Вѣчко Стоевъ, Кънчевъ Теодоси, Кършовски Крумъ, Ло-

ловъ Господинъ, Лъкарски Иванъ, Манафовъ Христо, Маринчевъ Георги, Мартужковъ Алекси, Мечкарски Тончо, Милановъ д-ръ Кънчо, Мирски Христо, Момчиловъ Тодоръ, Мутафовъ д-ръ Христо, Наумовъ Александъръ, Нейковъ Димитъръ, Неновъ Атанасъ, Панайотовъ Петъръ, Пентиевъ Антонъ, Петковъ Борисъ, Петковъ Петко, Петковъ Стефанъ, Поповъ Стоянъ, Рангеловъ Раденко, Русиновъ Костадинъ, Савовъ Николай, Свиначковъ Добри, Славовъ Кристианъ, Стояновъ Георги, Таковъ Стефанъ, Таслаковъ Цветко, Тонковъ Тодоръ, Тошевъ Сава, Цанковъ Александъръ, Пачевъ Пачо, Циганчевъ Анастасъ, Чирпанлиевъ д-ръ Никола и Шонговъ Георги)

Съобщавамъ на Народното събрание, че бюрото е разрешило отпущка на следните народни представители:

На г. Сава Тошевъ — 1 день;
 На г. Петъръ Панайотовъ — 1 день;
 На г. Георги Петровъ — 1 день;
 На г. Николай Алексиевъ — 1 день;
 На г. Ангелъ Томчевъ — 1 день;
 На г. Анастасъ Циганчевъ — 1 день;
 На г. Трифонъ Георгиевъ — 1 день;
 На г. Никола Дойчиновъ — 1 день;
 На г. Крумъ Кораковъ — 1 день;
 На г. Стойчо Георгиевъ — 1 день;
 На г. д-ръ Христо Мутафовъ — 2 дена;
 На г. Тодоръ Тонковъ — 2 дена;
 На г. Антонъ Пентиевъ — 2 дена;
 На г. Тодоръ Куцаровъ — 2 дена и
 На г. Иванъ Куртевъ — 2 дена.

Народните представители г. Русенъ Атанасовъ, г. Крумъ Кършовски и г. Запрявъ Ивановъ, които сж се ползували сж повече отъ 20 дни отпущка, искатъ по еднодневенъ отпущка по болестъ. Който отъ г. г. народните представители е съгласенъ да имъ бжде разрешенъ исканиятъ отпущка, моля, да влигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Народниятъ представителъ г. Драгомиръ Апостоловъ, който се е ползувалъ сж повече отъ 20 дни отпущка, иска седемдневенъ отпущка по болестъ Прилага медицинско свидетелство. Който отъ г. г. народните представители е съгласенъ да бжде разрешенъ на народния представителъ г. Драгомиръ Апостоловъ 7 дни отпущка, моля, да влигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Постъпило е питане отъ народния представителъ г. Генчо Митовъ до г. министра на финансите относно приложението на закона за урегулируване цената на розовия цвѣтъ.

Това питане ще се изпрати на съответния министъръ, за да отговори.

Постъпило е съобщение отъ народния представителъ г. Боянъ Мелнишки сж което съобщава че се числи къмъ парламентарната група на Националлибералната партия, която има за свой секретаръ г. Никола Петровъ.

Пристъпваме къмъ точка първа отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за ограничение престъпленията противъ личната и обществена безопасностъ.

Има думата докладчикътъ г. Стоянъ Йовевъ да прочете законопроекта.

Замѣстникъ-докладчикъ С. Йовевъ (д): Прочита законопроекта изцѣло, заедно сж поправките и прибавките, прието на второ четене)

Председателствуващъ Н. Шоновъ: Има думата г. министърътъ на вътрешните работи.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Г. г. народни представители! Моля ви да се съгласите да направимъ едно изменение въ чл. 16.

Моето предложение е на първо мѣсто да изоставимъ въ чл. 16 да се упоменаватъ ловно-стрелните материали, тъй като съчмитъ, барутиятъ и другитъ ловно-стрелни материали не могатъ да бждатъ нито маркирани, нито подвездани полъ една специална нормировка, защото това би стѣснило търговиятъ на барути и на съчми въ България. Следователно, предлагамъ въ чл. 16 да остане само ловното оръжие, като навсѣкжде се зачеркнатъ ловно-стрелните материали.

На второ мѣсто, въ третата алинея на сжщия членъ, въ която се говори за издаване разрешение за носене оръжие на нечленове на Ловната организация, се задраскватъ думитъ „Дирекцията на полицията“ и се поставятъ думитъ „посоченитъ въ чл. 10 на настоящия законъ полицейски органи“. Значи, необходимото разрешение за носене на оръжие въ София ще се дава отъ Дирекцията на полицията, за градоветъ, където има градоначалство, отъ градоначал-

ницитъ, а за останалитъ градове и селата — отъ околийскитъ началници.

На трето мѣсто предлагамъ една нова алинея въ този членъ, сж която се преследва браконьерството. По тази алинея ловецъ, който бжде заловенъ сж немаркирана пушка, ще може да бжде наказанъ веднага. По този начинъ и злоупотрѣбенията сж лова ще бждатъ преследвани по-лесно. Това е искане и на самата Ловна организация. Ето защо ви моля да приемете на края на чл. 16 една последна алинея: „Ловецъ, който носи и употребява немаркирано ловно оръжие, се наказва сж глоба до 5000 л.“

Моля ви да приемете тия изменения и допълнения, които сж едно подобрене на законопроекта.

Г. Говедаровъ (д. ст): Разрешението не можахме да чуемъ, кой ще го дава?

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Разрешението ще го даватъ сжщитъ органи, които даватъ разрешение за всѣко друго огнестрелно оръжие — за София Дирекцията на полицията, а за другитъ градове градоначалницитъ или околийскитъ началници.

Г. Говедаровъ (д. ст): Не е въпросъ само за двата случая, когато се касае за служебни лица и за лица, професията на които налага носене на оръжие. Други лица, отъ трета категория, ще могатъ ли да добиватъ право за носене оръжие?

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Въпросътъ е сега за ловджийскитъ пушки. Задаватъ излишни въпроси.

Г. Говедаровъ (д. ст): Имаше споръ по въпроса кой да дава разрешение за носене на оръжие.

К. Кораковъ (д): Въ градоветъ, въ които има инспектори на полицията, нека даватъ тѣ разрешенията.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Този въпросъ се разреши въ законопроекта на второ четене — ще дава разрешение околийскитъ началникъ.

Следователно, азъ предлагамъ чл. 16 да има следната редакция: (Чете) „Ловната организация „Соколъ“ представлява въ Дирекцията на полицията подробенъ списъкъ на своитъ членове, сж указание кой какво ловно оръжие притежава“ — заличаватъ се тукъ думитъ „и какви свързани сж него ловно-стрелни материали“.

Това е първото предложение.

Следъ това следва: (Чете) „Въз основа на тоя списъкъ полицейската властъ (чл. 10) — въ чл. 10 е казано кои органи на полицейската властъ даватъ разрешението — „дава на членоветъ на Ловната организация необходимото разрешение да притежаватъ, носятъ и употребяватъ ловни оръжия“. Заличаватъ се думитъ „и свързанитъ сж тѣхъ ловно-стрелни материали“.

„Всѣко изменение въ списъка се съобщава своевременно въ Дирекцията на полицията за едлежно разпоредване.

Притежателитъ на билети за ловъ, които не сж членове на Ловната организация, получаватъ необходимото разрешение направо отъ посоченитъ въ чл. 10 на настоящия законъ полицейски органи“. Съобразно сж това въ София ще дава разрешението Дирекцията на полицията, въ Пловдивъ, Русе, Варна и другале, гдето има градоначалства — градоначалницитъ, а въ останалитъ градове — околийскитъ началници.

Следъ това следва алинея четвърта: (Чете) „Заваренитъ отъ настоящия законъ ловни оръжия“ — и тукъ се заличаватъ думитъ „и ловно-стрелни материали“ — „подлежатъ на маркиране въ всѣки околийски центъръ отъ комисия въ съставъ: околийскитъ началникъ (или неговиятъ замѣстникъ) за председателъ и за членове — лесничиятъ и председателътъ на мѣстното ловно дружество.

Постановленията на настоящия законъ относително вноса, продажбата и производството на оръжие оставатъ въ сила и по отношение на ловнитъ оръжия. Заличаватъ се думитъ „и свързанитъ сж тѣхъ ловно-стрелни материали“.

Значи, всѣка една ловджийска пушка ще трѣбва да бжде сжщо подъ контрола на властта.

На края се добавя следната нова алинея: (Чете) „Ловецъ, който носи и употребява немаркирано ловно оръжие, се наказва сж глоба до 5.000 л.“ Това се прави, за да можемъ да преследваме сж този текстъ на закона забранения ловъ, което е отъ значение за ловното стопанство.

К. Кораковъ (д): Какво се разбира подъ ловно оръжие?

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Подъ ловно оръжие се разбира това оръжие, което е за ловъ.

А. Икономовъ (нац. л): Г. министре! Каква такса ще плащат ловците?

С. Омарчевски (з): Това е казано въ другъ законъ.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Въ закона за лова.

С. Омарчевски (з): Г. министърътъ предлага сега само една прибавка.

А. Буровъ (д. сг): Самото маркиране ще се плаща ли?

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Не, нѣма да се плаща.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ чл. 16 въ тая редакция, която прочете г. министърътъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранieto приема.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Г-да! Ще ви моля да се съгласите къмъ чл. 49 отъ законопроекта да се добави една нова алинея относително конфискуваното оръжие, понеже въ законопроекта въ това отношение има една непълнота, съ следната редакция: (Чете) „Конфискуванитѣ по тоя законъ оръжия, бомби и пр. се предаватъ на Дирекцията на полицията, която ги използва за полицейски или военни нужди.“ Да се знае, че конфискуванитѣ материали ще се използватъ пакъ за обществени цели.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Крумъ Кораковъ.

К. Кораковъ (д): Какво става съ онова оръжие, което го има постоянно въ сѣдилищата, което се конфискува по разни присѣди и се продава на публиченъ търгъ?

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Това е за конфискуваното оръжие по този законъ.

А. Капитановъ (д): А онова оръжие отъ сѣдилищата се продава на търгъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитѣ представители приема предложената отъ г. министра на вътрешнитѣ работи нова алинея къмъ чл. 49 така, както той я прочете, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранieto приема.

Който отъ г. г. народнитѣ представители приема на трето четене законопроекта за ограничяние престѣпленията противъ личната и обществена безопасност, заедно съ гласуванитѣ измѣнения и добавки по чл. чл. 16 и 49, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранieto приема. (Вж. прил. Т. II, № 41)

Нѣкой отъ работницитѣ: Нови вериги!

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Пристъпваме къмъ точка втора отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за тѣкуване на чл. 323 отъ закона за задълженията и договоритѣ.

Понеже комисията не е готова, азъ моля г. г. народнитѣ представители да се съгласятъ да бѣде изоставена тази точка. Който отъ г. г. народнитѣ представители приема това предложение, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранieto приема.

Пристъпваме къмъ точка трета отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за измѣнение закона за допълнение на закона за нотариуситѣ и мировитѣ сѣдии, които извършватъ нотариални дѣла и пр.

Моля г. секретаря да прочете законопроекта на трето четене.

Секретаръ Д. Тотевъ (д): (Прочита законопроекта издѣло, безъ измѣнение)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема на трето четене законопроекта за измѣнение на закона за допълнение на закона за нотариуситѣ и мировитѣ сѣдии които извършватъ нотариални дѣла, публикуванъ въ бр. 225, отъ 9 януарий 1931 г., на „Държавенъ вестникъ“, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранieto приема. (Вж. прил. Т. II, № 42)

Пристъпваме къмъ точка четвърта отъ дневния редъ — докладъ на комисията по Министерството на правосѣдието относно искането разрешение за даване подъ сѣдъ народния представителъ Александъръ Хараламбиевъ Наумовъ. Моля г. докладчика да направи доклада.

Докладчикъ Д. Тотевъ (д): (Чете) „Протоколъ. Днесъ, 22 мартъ 1933 г., парламентарната комисия по Министерството на правосѣдието разгледа докладвания отъ председателя на сѣщата въпросъ — писмото на Софийския окръженъ сѣдъ, трето углавно отдѣление, съ което се иска разрешение за даване подъ сѣдъ народния представителъ Александъръ Хараламбиевъ Наумовъ за престѣпление по чл. 7 отъ закона за защита на държавата, и, като взе предъ видъ, че за престѣплението, за което се обвинява сѣщиятъ народенъ представител, не се предвижда налагане на едно отъ най-тежкитѣ наказания — не по-малко отъ 5 години тъмниченъ затворъ — съгласно чл. 96 отъ конституцията и чл. 86 отъ правилника за вътрешния редъ на Народното събрание, рѣши: не разрешава сѣденето на народния представителъ Александъръ Хараламбиевъ Наумовъ по н. о. х дѣло № 654/1932 г. на Софийския окръженъ сѣдъ, първо углавно отдѣление“.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема протокола на парламентарната комисия по Министерството на правосѣдието относно недавчето разрешение за даване подъ сѣдъ народния представителъ Александъръ Хараламбиевъ Наумовъ, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранieto приема.

Н. Пждаревъ (д. сг. Ц): Г. председателю! Искамъ само да подчертая и да обърна вниманието Ви на това, че комисията въ своя протоколъ нито казва какво е деянието, нито пъкъ нѣкакви данни дава. Това сега мина, но за въ бъдеще комисията би трѣбвало да бѣде малко по-подробна въ протоколитѣ си.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Пристъпваме къмъ точка пета отъ дневния редъ — първо четене законопроекта за разрешаване на Троянската градска община, Плевенския окръгъ, да сключи заемъ отъ Троянската популяна банка въ размѣръ на 600.000 л.

Моля г. секретаря да прочете законопроекта.

Секретаръ Д. Тотевъ (д): (Прочита законопроекта издѣло, заедно съ мотивитѣ къмъ него — вж. прил. Т. I, № 60)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Асехъ Бояджиевъ.

А. Бояджиевъ (раб): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Нашата позиция по заемитѣ, било на държавата, било на общинитѣ, е отдавна известна на всички, защото не веднѣжъ ние сме я изнасяли, както тукъ, отъ тая трибуна, така сѣщо и въ нашата преса. Ние считаме, че заемитѣ въ края на краищата винаги лѣгатъ върху трудящитѣ се, защото, следъ като се сключатъ и разходватъ, независимо отъ това за какви цели, се събиратъ чрезъ ново облагане на населението и преди всичко на гражданската частъ отъ него, а именно на работницитѣ и другитѣ трудящи се. Не може да има абсолютно никакво съмнение, че тежеститѣ и на тоя заемъ на Троянската община, както по изплащането на самия заемъ, така и по изплащането на лихвитѣ му, ще легнатъ върху трудящото се троянско население, върху работницитѣ и беднитѣ занаятчии въ Троянъ.

Ето защо ние сме по принципъ противъ сключването на тоя заемъ. Ние смѣтаме, че всѣка общинска управа, въ това число и троянската, може да намѣри други начини да задоволи нуждитѣ на града.

К. Кораковъ (д): Че Троянската община е въ ваши рѣце!

А. Бояджиевъ (раб): Това е преди всичко, като се обложатъ съ по-големии общински данѣци имотнитѣ граждани въ съответния градъ, въ дадения случай въ Троянъ. Но троянската общинска управа, вмѣсто да трѣгне по тоя правилечъ пътъ, е трѣгнала по сѣщия пътъ, по който вървятъ всички буржоазни общини.

Прекъснаха ме отъ тукъ (Сочи мнозинството), че Троянската община била въ наши рѣце. Г. г. народни представители! Ние отричаме Троянската община да е въ наши рѣце. Не, тя е въ рѣцетѣ на опортюнисти, които сѣ изключени отъ Работническата партия именно заради опортюнистическата имъ политика, която тѣ провеждатъ въ Троянския общински съветъ. Не сѣ тѣ да не знаятъ, че не е тоя пътътъ за задоволяване нуждитѣ на трудящото се население въ Троянъ; не сѣ тѣ да не знаятъ това, което азъ сега преди малко казахъ — че въ края на краищата изплащането на тоя заемъ ще легне върху трудящитѣ се въ Троянъ. Тѣ, обаче, предпочитатъ да вървятъ по този пътъ, защото не имъ се иска да си развалитѣ калимерата

съ чорбаджиитѣ, съ които много добре си живеатъ, не имъ се иска да си развалятъ калимерата и съ правителството, съ което сѣщо така се погаждатъ.

Ние допускаме, че може известна община да изпадне въ затруднение и да не може да събере достатъчно срѣдства за задоволяване нуждитѣ на града и преди всичко на трудящето се население. Но Троянската община, вмѣсто да тръгне по другъ пѣтъ и да иска безвъзвратна помощъ отъ държавата, тя сключи заемъ отъ популярната банка, който въ края на краищата пакъ нѣма да закачи нито мѣстната буржоазия, нито държавата. Ясно е, прочее, че това е ново доказателство, че Троянскиятъ общински съветъ нѣма нищо общо съ работничеството въ Троянъ, съ трудящитѣ се.

Но интересни сѣ и целитѣ, за които се иска сключването на този заемъ. Троянскиятъ общински съветъ, ужъ работнически, е забравилъ, че въ Троянъ има безработни, които нѣматъ хлѣбъ, той е забравилъ, че тамъ има гладни, той е забравилъ, че тамъ има болни, той е забравилъ въобще мизерията, въ която живѣятъ трудящитѣ се въ Троянъ и е замислилъ да имъ строи кланица. Хората нѣматъ хлѣбъ, а Троянскиятъ общински съветъ ще строи кланица!

К. Коракъвъ (д): И водоснабдяване ще има.

А. Капитановъ (з): Значи, вие месо не щете?

А. Бояджиевъ (раб): Троянскиятъ общински съветъ, вмѣсто да се погрижи за хлѣбъ на населението, ще строи кланица! А отъ тази кланица ние знаемъ кой ще се ползува — тия, които могатъ да купятъ месо. А тия, които нѣматъ пари, нѣматъ нужда въ този моментъ отъ кланица.

Г. Мариновъ (з): Значи, вие се обявявате противъ кланицата?

А. Капитановъ (з): Вие, значи, не сте за по-добра храна на работницитѣ?

А. Бояджиевъ (раб): Явно е, че това не е нашъ пѣтъ, не е работнически пѣтъ. Нишиятъ пѣтъ е: да се започне съ задоволяване тия нужди, които най-жизнено, най-силно засѣгатъ населението. А това е преди всичко снабдяванетоъ съ хлѣбъ, а следъ това вече идва постройката на кланица.

Вѣрно е, че втората целъ, за която искатъ сключването на заема, водоснабдяванетоъ, е отъ малко по-другъ характеръ. Наистина, трудящето се население има нужда отъ водоснабдяване, . . .

А. Капитановъ (з): А! Тѣ могатъ да пиятъ вода и отъ тѣловетѣ!

А. Бояджиевъ (раб): . . . но не е този пѣтътъ, по който трѣбва да се направи това. Това трѣбва да стане или чрезъ отпускането на една безвъзвратна помощъ отъ държавата, или чрезъ облагането на мѣстната буржоазия съ по-голямъ данъци.

А. Капитановъ (з): Отъ тамъ помощъ идва, ама не отива до безработнитѣ и общината, а само до . . .

А. Бояджиевъ (раб): Отъ кѣде?

А. Капитановъ (з): Знаете отъ кѣде.

А. Бояджиевъ (раб): Приказки!

А. Капитановъ (з): Приказки, но нѣщо смѣхъ те хваща.

А. Бояджиевъ (раб): Г-да! Този законопроектъ е единъ успѣхъ не само на троянския опортюнистически общински съветъ, ужъ работнически, изключенъ, подчертавамъ; това е активъ и на другъ единъ човѣкъ, на единъ бившъ членъ на нашата парламентарна група, Димитъръ Икономовъ, който е изключенъ за такива схващания. Навремето ние нарекохме троянската комуна зарзаватчийска комуна, вмирсана комуна.

Нѣкой отъ мнозинството: Кои сте вие?

А. Бояджиевъ (раб): Ние, Работническата партия.

Сѣщиятъ отъ мнозинството: Тѣ сѣ по-работници отъ тебе.

А. Бояджиевъ (раб): И ето сега той е влѣзълъ въ споразумение съ г. министра на вътрешнитѣ работи за сключването на този заемъ.

По тия именно съображения, г. г. народни представители, ние не само че нѣма да гласуваме за сключването на този заемъ, но ние изказваме нашето дълбоко възмущение отъ тази гавра, която Троянскиятъ общински съветъ върши съ трудящето се население въ Троянъ. (Ръкоплѣскания отъ работницитѣ)

А. Капитановъ (з): Ама работницитѣ не сѣ на сѣщото мнение.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които г. г. народни представители приематъ на първо четене законопроекта за разрешаване на Троянската градска община, Плъвенски окръгъ, да сключи заемъ отъ Троянската популярна банка въ размѣръ на 600.000 л. моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Предлагамъ спешностъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Г. министърътъ на вътрешнитѣ работи предлага законопроектъ да се гласува сега по спешностъ и на второ четене. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г. секретаря да го докладва.

Секретаръ Д. Тотевъ (д): (Чете)

„ЗАКОНЪ“

за разрешаване на Троянската градска община, Плъвенски окръгъ, да сключи заемъ отъ Троянската популярна банка въ размѣръ на 600.000 л.“

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ заглавието на законопроекта, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретаръ Д. Тотевъ (д): (Чете)

„Чл. 1. Разрешава се на Троянската градска община да сключи заемъ отъ Троянската популярна банка въ размѣръ на 600.000 л., отъ които 300.000 л. ще се изразходватъ за доплащане извършенитѣ стрѣжи въ общинската кланица и 300.000 л. за водоснабдяванетоъ на града и махалитѣ въ Троянската община, при следнитѣ условия:

а) общината ще се запише членъ на Троянската популярна банка съ дълговъ капиталъ 10.000 (десетъ хиляди) лева;

б) лихвата на заема ще бѣде по тарифата на банката за членоветѣ ѝ съ $\frac{1}{2}\%$ по малкъ, като за текущата 1933 г. ще бѣде $9\frac{1}{2}\%$;

в) срокътъ за окончателното изплащане, на заема ще бѣде 10 години, съ шестмесечни погашения и плащане на лихвитѣ въ края на всѣко изтекло шестмесечие върху остатъка отъ дължимата сума, а именно:

за 1-то шестмесечие погашение	19.000 л.	20.000 л.	ликви върху	581.000 л. за 6-м-ци
2-то	20.000	21.000	561.000	6
3-то	21.000	22.000	540.000	6
4-то	22.000	23.000	518.000	6
5-то	23.000	24.000	495.000	6
6-то	24.000	25.000	471.000	6
7-то	25.000	26.000	445.000	6
8-то	26.000	27.000	420.000	6
9-то	27.000	28.000	393.000	6
10-то	28.000	30.000	365.000	6
11-то	30.000	31.000	335.000	6
12-то	31.000	33.000	304.000	6
13-то	33.000	34.000	271.000	6
14-то	34.000	36.000	237.000	6
15-то	36.000	37.000	201.000	6
16-то	37.000	39.000	164.000	6
17-то	39.000	40.000	125.000	6
18-то	40.000	42.000	85.000	6
19-то	42.000	43.000	43.000	6
20-то	43.000			

г) разноснитѣ по сключване на заема, включително и герба, сѣ за смѣтка на общината;

д) общината може да заплати заема преди изтичането на срока за изплащането му, като ще плати лихвитѣ за последното шестмесечие, презъ което ще изплати заема.“

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема чл. 1, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретаръ Д. Тотевъ (д): (Чете)

* За текста на законопроекта, приетъ на първо четене, вж. прил. Т. I, № 60.

„Чл. 2. Добитата сума отъ заема ще се употреби само за целитѣ, визирани въ чл. 1 на настоящия законъ.“

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема чл. 2, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Д. Тотевъ (д): (Чете)
„Чл. 3. Добитата сума отъ заема ще се впише на приходъ и разходъ въ бюджета на общината.“

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема чл. 3, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ точка шеста отъ дневния редъ — първо четене на законопроекта за допълнение на чл. 2 отъ закона за разрешаване на Симеоновградската община, Харманлийска околия, да сключи заемъ, публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“ брой 14, отъ 18 априль 1932 г., моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Д. Тотевъ (д): (Прочита изцѣло законопроекта, заедно съ мотивитѣ къмъ него — вижъ прил. Т. I, № 59)

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема на първо четене законопроекта за допълнение на чл. 2 отъ закона за разрешаване на Симеоновградската община, Харманлийска околия, да сключи заемъ, публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“ брой 14, отъ 18 априль 1932 г., моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Предлагамъ спешностъ.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Г. министърътъ на вътрешнитѣ работи предлага да се приеме сега законопроекта за допълнение на чл. 2 отъ закона за разрешаване на Симеоновградската община, Харманлийска околия, да сключи заемъ, публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“ брой 14, отъ 18 априль 1932 г., моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретарь Д. Тотевъ (д): (Чете)

„ЗАКОНЪ“)

за допълнение на чл. 2 отъ закона за разрешаване на Симеоновградската община, Харманлийска околия, да сключи заемъ, публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“ брой 14, отъ 18 априль 1932 г.“

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема заглавието на законопроекта, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Д. Тотевъ (д): (Чете)

„Параграфъ единственъ: Въ края на буква „а“ на чл. 2 следъ думата „одобренъ“ съюзътъ „и“ се зачерква и се поставя точка и запетая.

Въ края на буквата „б“ следъ думата „мрежа“ точката се зачерква и се поставя съюзътъ „и“.

Къмъ чл. 2 се прибавя нова буква „в“ съ съдържание: „За постройка на общински месарски магазини, по планъ одобренъ отъ Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема параграфъ единственъ, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Понеже законопроектитѣ и докладитѣ по точки 7, 8 и 9 отъ дневния редъ не сж готови, минаваме къмъ доклада на просетарната комисия.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Ако сж тукъ докладчицитѣ, да минемъ къмъ точка 9 — докладъ на комисията по провѣрка на изборитѣ.

Обаждатъ се: Нѣма докладчицитѣ.

А. Бояджиевъ (раб): По точка 9 отъ дневния редъ какво има да се говори? Това е моето заявление.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Ще пристѣпимъ къмъ точка девета отъ дневния редъ — разглеждане заявлението

* За текста на законопроекта, приетъ на първо четене, вижъ прил. Т. I, № 59.

на народния представителъ Асенъ Бояджиевъ, да му се отпуснатъ дневнитѣ пари за времето, презъ което е билъ задържанъ въ затвора.

А. Кантарджиевъ (д): Защо му сж буржоазни пари! (Къмъ работничитѣ) Колко сте жалки, виждате ли се?

Председателстващъ Н. Шоповъ: (Звъни)

А. Капитановъ (з): (Къмъ А. Бояджиевъ) Отъ буржоазнитѣ закони искашъ да се възползувашъ. Безъ да работишъ, искашъ пари!

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата секретарьтъ г. Антонъ Кантарджиевъ да докладва.

Секретарь А. Кантарджиевъ (д): (Чете) „До г. председателя на XXIII-то обикновено Народно събрание. Заявлението отъ народния представителъ г. Асенъ Бояджиевъ.“

А. Бояджиевъ (раб): Ти си писалъ господишъ.

Секретарь А. Кантарджиевъ (д): Самъ си си го писалъ. — „Господине председателю! Отъ тукъ приложеното удостоверение се вижда, че азъ съмъ отсъствувалъ отъ заседанията на Народното събрание отъ 28 октомври 1932 г. до 12 януарий 1933 г. не по моя вина. Ето защо моля да ми се разреши отпускъ за посоченото време и ми се изплатятъ дневнитѣ Съ почитъ: Ас. Бояджиевъ.“

Представява удостоверение отъ Централния затворъ № 436, отъ 13 януарий 1932 г.: (Чете) „Управлението на Софийския централенъ затворъ удостоверява, че лицето Асенъ Маноловъ Бояджиевъ, отъ с. Смолско, а живущъ въ гр. София, е билъ задържанъ въ затвора на 28 септември 1932 г. по следствено дѣло подъ № 139/1932 г. на V софийски сѣдия-следователъ, а така сжщо и по следствено дѣло № 280/1932 г. на II софийски сѣдия-следователъ, по първото отъ които е представилъ изискуемата му се гаранция, а второто е прекратено, като на 13 януарий 1933 г. е освободенъ отъ затвора, възъ основа предписанието на г. председателя на Софийския окръженъ сѣдъ, III наказателно отдѣление, № 719/1932 г., отъ 13 януарий 1933 г. (сл. д. № 139/1932 г. на V софийски сѣдия-следователъ).“

Настоящото се издава, за да му послужи гдето трѣбва.

Директоръ:“ еди кой си.

„Дѣловодителъ:“ еди кой си.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Асенъ Бояджиевъ.

А. Бояджиевъ (раб): Г. г. народни представители! Азъ смѣтамъ, че нѣмате никакво основание да откажете изплатянето на дневнитѣ, защото, когато тукъ ми се сне имунитетътъ, вие не ми отнехте мандата. Фактътъ, че следъ оправданието ми дойдохъ на сжщото мѣсто, показва, че мандатътъ ми не ми е билъ отнетъ и азъ съмъ билъ народенъ представителъ. Нѣщо повече. За времето отъ 27 септември до 28 октомври, макаръ че бѣхъ въ затвора, получихъ дневнитѣ си безъ прѣчки. Касае се за двата и половина месеца, когато Камарата е заседавала и азъ не съмъ билъ тукъ. Съгласно правилника за вътрешния редъ на Народното събрание, лишава се отъ дневни този, който отсъствува безъ причини или безъ отпускъ. Трѣбва да ви кажа, че своевременно подадохъ заявление за отпускъ, като го аргументирахъ, че не по моя вина отсъствувамъ отъ заседанията на Камарата и молѣхъ да ми се разреши отпускъ за два месеца, докогато смѣтахъ, че ще се свърши съ дѣлото и азъ ще бѣда оправданъ.

А. Капитановъ (з): Че ще бѣдешъ оправданъ не си го казалъ предварително!

А. Бояджиевъ (раб): Такъвъ отпускъ не ми се разреши и азъ отсъствувахъ безъ отпускъ. Но сега съ документъ установявамъ, че не по моя вина съмъ отсъствувалъ. Ако бѣхъ се разболѣлъ и представѣхъ медицинско свидетелство, че съмъ боленъ, щѣхте да ми разрешите отпускъ. Смѣтамъ, че и тукъ ще трѣбва да постѣпите по сжщия начинъ. Освенъ това, вие имате присѣдата на сѣда, който каза, че съмъ невиненъ и съмъ оправданъ. Защо ще ме лишавате 2½ месеца отъ дневни? Смѣтамъ, че нѣма абсолютно никакво основание да бѣда лишенъ за тѣзи два месеца отъ дневни.

Това се касае не само за мене, но и за убития Христо Трайковъ, който има да взема за същото време, когато е билъ въ затвора.

А. Капитановъ (з): Ще ти спаднемъ храната и квартирата въ затвора!

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Георги Данаиловъ.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Въ Народното събрание се разглеждатъ актове, внесени или отъ изпълнителната власт, министритъ, или отъ назначена отъ Събранието нѣкаква комисия. Едно отлѣлно заявление, на който и да било народенъ представителъ не може да бѣде разглеждано, . . .

А. Капитановъ (з): Това е за отпускъ.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Моля Ви се. — . . . освенъ за отпускъ.

А. Капитановъ (з): За отпускъ е това.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Да, но не може така.

А. Капитановъ (з): На г. Ляпчева колко пъти сме разрешили отпускъ?

А. Ляпчевъ (д. сг): А-а-а! Разрешили сте!

А. Капитановъ (з): Единъ пътъ Ви отказохме.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Отпуска се разрешаватъ отъ председателството. Но тукъ вие докляпвате заявлението като законопроектъ. Това не може да бѣде.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Моля, г. професоре, съгласно правилника за повече отъ 20 дни отпускъ се разрешава отъ пленума.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Това приемамъ, но тукъ не е въпросътъ за отпускъ. Тукъ е въпросътъ за едно право, което не се базира на отпускъ. Може да има право г. Бояджиевъ. То е другъ въпросъ. Но въпросътъ трѣбва да бѣде внесенъ отъ отговорната властъ.

А. Капитановъ (з): Човѣкътъ иска отпускъ.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Не може да иска отпускъ.

А. Капитановъ (з): Въпросътъ е: смѣтаме ли ние, че той е билъ възпрепятствуванъ законно да присѣдствува въ Камарата или не?

Председателстващъ Н. Шоповъ: Едно обяснение. Народниятъ представителъ г. Асенъ Бояджиевъ се обръща къмъ Камарата и моли да му бѣде разрешенъ отпускъ отъ 28 октомврий 1932 г. до 12 януарий 1933 г. Съгласно правилника, бюрото сезирва Народното събрание.

Има думата народниятъ представителъ г. Панайотъ Деневъ.

П. Деневъ (р): Г. г. народни представители! Най-напредъ — безъ да влизамъ въ същината на молбата на нашия колега Асенъ Бояджиевъ — трѣбва да бѣдемъ начисто какво се иска. Ако въпросътъ е да се разреши отпускъ на г. Асенъ Бояджиевъ за времето отъ 28 октомврий 1932 г. до 12 януарий 1933 г., смѣтамъ, че председателството не трѣбваше да ни сезира, понеже това време е отдавна изтекло, а отпускъ се разрешава за бъдеще време.

Ц. Бръшляновъ (д. сг Ц): Разбира се.

А. Бояджиевъ (раб): Азъ своевременно съмъ поискалъ отпускъ.

П. Деневъ (р): Значи, това е първиятъ въпросъ и ние не можемъ съ единъ вотъ да разрешимъ отпускъ за времето, презъ което Асенъ Бояджиевъ е отсъствувалъ отъ заседанията на Камарата, по силата на едно решение на Народното събрание за вдигане неговия депутатски имунитетъ и отдаването му въ разпореждане на съдебната властъ. Значи, ако той кажъ да кажа, по своитѣ понятия за парламентаризмъ може да иска отпускъ за минало време, ние трѣбва да бѣдемъ най-малко толкова сериозни, че да не се занимаваме съ несериозни въпроси.

Н. Стамболиевъ (з): Той е сезиралъ по-рано Народното събрание съ този въпросъ, обаче Народното събрание не се е занимало съ него. Бюрото на Камарата трѣбваше да сезира по-рано Народното събрание.

Н. Пѣдаревъ (д. сг Ц): Отказанъ му е билъ исканиятъ отъ пускъ.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Моля!

П. Деневъ (р): Това е първиятъ въпросъ. Вториятъ въпросъ. Ако се касае до отстояване на едно право, ако народниятъ представителъ Асенъ Бояджиевъ смѣта, че има право на днешно парично възнаграждение за днитѣ, презъ които той е билъ въ предварителенъ затворъ по силата на едно решение на съдебната властъ, това негово право не може да се разглежда отъ законодателната властъ. Той ще потърси своето право по пътя на иерархията и, ако отъ бюджетоконтролното отлѣнение му се откаже, та му се плати исканото възнаграждение, ще поиска отъмявяването на този актъ отъ по-висшата инстанция — именно по пътя на административното правосъдие ще иска отъмявяване на оная резолюция, на онзи административенъ актъ, съ който му е било отказано плащането на исканото възнаграждение. И най-последно, днешнитѣ пари, които получаватъ депутатътъ, това е възнаграждение, това е възнажъ за неговата работа, който му дава чужавата. Презъ това време, за което иска възнаграждение народниятъ представителъ Асенъ Бояджиевъ, последниятъ е билъ на държавна издръжка въ предварителния арестъ и нѣма право на това възнаграждение Народното събрание не е за кярове.

К. Кораковъ (д): Ще се намалятъ фондоветѣ на работническата класа!

П. Деневъ (р): Моето предложение е да се смене отъ дневния редъ това искане на Асенъ Бояджиевъ.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Г-да! Въпросътъ се свежда къмъ следното: бюрото на Камарата, сезирано съ този въпросъ, намира че е отъ компетенцията на народното представителство да го разреши, още повече, че положенъ случай се явява въ Парламента за пръвъ пътъ. И понеже има искане за разрешение на отпускъ, вие сте властни да разрешите или не искания отпускъ.

К. Кораковъ (д): Какъ отпускъ на арестантия!

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Анастасъ Капитановъ.

А. Капитановъ (з): Г. г. народни представители! Вѣрно е, че тукъ се повдига единъ принципенъ въпросъ. Не е въпросъ кой е народниятъ представителъ, на когото е билъ снетъ имунитетътъ и който не по негова вина, а защото е билъ възпрепятствуванъ, не е могълъ да се яви въ Народното събрание. Формалниятъ въпросъ е за отпускъ за минало време, който трѣбва да бѣде post factum оформенъ отъ Народното събрание, отъ пленума, по предварително дадено заявление. Кои съ били съображенията, за да се сложи на дневенъ редъ — това днесъ не може да интересува Народното събрание. Но единъ чиновникъ, който е обвиненъ въ престѣпление — г. Бояджиевъ не е чиновникъ азъ не го считамъ за такъвъ, а само правя сравнение, ние сме Парламентъ и можемъ да разсѣждаваме — и бѣде отстраненъ отъ длъжностъ и изпратенъ въ затвора, когато следъ 5—6 месеца го оправдаятъ, получава заплатата си. Азъ не искамъ да сравнявамъ народния представителъ съ чиновникъ, но смѣтамъ, че ние сме властни и можемъ да разрешимъ отпускъ на г. Бояджиевъ, защото не по негова вина е снетъ имунитетътъ му и той е лишенъ отъ възможностъ да бѣде тукъ въ Народното събрание, а това е станало по наше решение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Стаматъ Ивановъ.

С. Ивановъ (раб): Г. г. народни представители! Г. Капитановъ донѣкъде умаловажава въпроса. Този въпросъ не е тъй маловаженъ. Касае се за една система, защото случаятъ съ г. Бояджиевъ не е единственъ; утре ще имаме и други такива случаи.

Азъ смѣтамъ че трѣбва да му се разреши исканиятъ отпускъ заради това, защото той не по негова вина е отсъствувалъ отъ Народното събрание.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който е съгласенъ да се отпустнатъ на народния представителъ г. Асенъ Бояджиевъ дневнитѣ пари за времето, презъ което е билъ задържанъ въ затвора, като това време му се зачете като прекарано въ отпустъ, моля, да вдигне рѣка: Меншество, Събранието не разрешава. (Възражения отъ работниците).

А. Бояджиевъ (раб): Не е меншество.

С. Димитровъ (раб): Г. председателю! Съвсемъ не е меншество.

А. Капитановъ (з): Г. председателю! Понеже оспорватъ вота, повторете гласуването.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители е съгласенъ да се даде възнаграждението на народния представителъ г. Асенъ Бояджиевъ за времето, презъ което е билъ задържанъ въ затвора, моля, да вдигне рѣка. Очевидно меншество, г-да! (Възражения отъ работниците)

Н. Деневъ (р): Да се отбележи, че комунистите за пръвъ пѣтъ гласуватъ въ Парламента!

Нѣкой отъ мнозинството; И г. Ляпчевъ влита рѣка.

А. Ляпчевъ (д. ст): Да, вдигамъ, вдигамъ! Даже, ако щете, мога да дамъ обяснение защо вдигамъ — защото азъ желая тоя Парламентъ да уважава себе си!

Г. председателю! Понеже се прави въпросъ защо азъ вдигамъ рѣка, моля да ми дадете думата да обясня защо вдигамъ рѣка. Ако искате, ще ви дамъ обяснение.

А. Капитановъ (з): Никой не дава обяснения въ Парламента, защо влита рѣка.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Пристапваме къмъ точка 10 отъ дневния редъ — докладъ на прощетарната комисия.

Има думата докладчикътъ г. Иванъ Ингилизовъ.

Г. г. народни представители! Необходимо е по-голъмо спокойствие и тишина, за да можемъ да разберемъ какво се докладва.

Н. Пждаревъ (д. ст. II): Необходимо е и г. министърътъ на финанситѣ да присѣтствува.

Председателстващъ Н. Шоповъ: (Къмъ министъръ д-ръ А. Гиргиновъ). Г. министре! Съгласни ли сте да се докладватъ прошенията?

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Съгласенъ съмъ. Азъ замѣствамъ министра на финанситѣ.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Г. министърътъ на вътрешнитѣ работи замѣства г. министра на финанситѣ.

Н. Пждаревъ (д. ст. II): Какъ така се замѣства? Министърътъ на вътрешнитѣ работи ще замѣства министра на финанситѣ!

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Списъкъ IV, пореденъ № 246. Заявление отъ Стефана Калудова, отъ София, която водила срещу мъжа си дѣло за разводъ и била осъдена да заплати съдебни и други разноски 22.660 л. Моли да ѝ се опростятъ съдебнитѣ разноски, понеже е бедна. Представила е свидетелство за бедность и Министерството на финанситѣ връща заявлението ѝ обратно въ Народното събрание, заедно съ приложеното свидетелство, съ мнение да се опрости сумата, прелъ видъ крайно бедното материално положение на молителката.

Отъ мнозинството: Колко е сумата?

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): 22.660 л. — съдебни разноски.

А. Буковъ (з) и Д. Дрънски (д): Защо е водено дѣлото?

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): За разводъ; и е осъдена да плати разноскитѣ.

А. Буковъ (з): Ще плати тогава.

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Комисията е решила да ѝ се опрости сумата, понеже нѣма отъ къде да се събере.

З. п. Захариевъ (з): Дѣло за прехрана ли е водено?

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Не е за прехрана.

З. п. Захариевъ (з): Ако не е за прехрана, не може разноскитѣ да бждатъ въ такъвъ размѣръ, въ каквото сж въ случая.

Г. председателю! Искамъ отъ г. докладчика да каже ясно: тия разноски по бракоразводно дѣло ли сж или сж по дѣло за прехрана, което иде следъ даденъ разводъ?

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Да, разноски отъ дѣло за прехрана.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: За какво сж тия разноски?

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Тя сжди мъжа си, отъ когото се е развела, и искътъ ѝ бива уваженъ въ по-голъмата му частъ, а за по-малката — искътъ е билъ отхвърленъ и тя е била осъдена да заплати на хазната сумата 22.660 л. съдебни разноски.

З. п. Захариевъ (з): Значи, тя е загубила процѣса и държавата иска отъ нея да плати разноскитѣ?

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): По бедность е водила дѣлото и го е изгубила.

З. п. Захариевъ (з): Моля Ви се, ако ми позволите, едно малко обяснение.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Чакайте да Ви се даде думата.

З. п. Захариевъ (з): Азъ искамъ думата.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Имате думата.

З. п. Захариевъ (з): При единъ искъ за прехрана, който е единъ специаленъ искъ, цената на иска се опредѣля възъ основа 10-годишнитѣ платки. И затуй, ако молителката е изчислявала иска си, да кажемъ, по 1.000 л. на месецъ, това прави на година 12.000 л., а за десетъ години сж 120.000 л. Така, по закона за гражданското сждопроизводство, се опредѣля цената на иска. Въ случая тя е изгубила този искъ и затуй е осъдена отъ държавата да заплати съдебни и дѣловодни разноски. И прелъ видъ на това, че тя е бедна, азъ смѣтамъ, че Народното събрание ще трѣбва да ѝ опрости тая сума, защото, ако се пристъпи къмъ събирането ѝ, то още повече ще се отеги положението на молителката.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министърътъ на вътрешнитѣ работи.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Моля, г-да. Има мнение на Финансовото министерство. — Азъ моля да се пази тишина, за да може точно да се обсъждатъ въпроситѣ, които се повдигатъ, и да се внимава какво се гласува.

По това заявление е дадено мнение отъ Финансовото министерство. Въпросътъ се касае да се опрости една сума, произхождаща отъ съдебни разноски, които трѣбва да се платятъ на държавата поради водене процесъ съ право на бедность. Ще трѣбва да има прелъ видъ, обаче, народното представителство, че ако ние създадемъ тая практика на опрощаване съдебни разноски чисто и просто възъ основа на прошения, ще могатъ да се явятъ и много други случаи. Защото има хора, които, билейки бедни, използватъ това право за водене дѣла по бедность и затуй водятъ такива; но когато ги губятъ, следъ това ще дойдатъ съ прошения за опрощаване разноскитѣ. А понеже беднитѣ хора обикновено, когато взематъ свидетелства за бедность, за сиромашка, както се казва въ закона, често пѣти охотно водятъ дѣла — иматъ-нѣматъ, водятъ дѣла, понеже е по бедность — то, като знаятъ и практиката на Народното събрание — какъвато ще се създаде, ако често и просто удовлетворяваме такива молби — че лесно се опрощаватъ съдебнитѣ разноски, ние ще имаме едно насярдчение на тия искания за опрощаване разноски и глоби. Въ всѣки случай азъ изтъквамъ това прелъ почитаемото Народно събрание, за да се има прелъ видъ при разрешаването на въпроса.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Крумъ Коракоевъ.

К. Кораковъ (д): За мене не е ясно защо тая жена е водела тая процесъ. Ако по бракоразводното дѣло тя е излѣзла виновна за развода, то защо е водела процесъ за прехрана? Но ако не е била виновна, защо е осъдена да плати разноситѣ по това дѣло за прехрана?

Нѣкой отъ мнозинството: За известна частъ искътъ ѝ за прехрана не е билъ уваженъ и сега тя моли да ѝ се опростятъ съответнитѣ съдебни и дѣловодни разноси, понеже била бедна.

К. Кораковъ (д): Ако е бедна, нека се обърне къмъ финансовитѣ власти да съставятъ актъ, че е бедна и нестойтелна и само така, на общо основание, да ѝ се опростятъ тия разноси. Има си специални наредби: на онзи, който е свършено беденъ и не може да плаща своитѣ данъци, финансовитѣ власти, следъ като съставятъ надлежния актъ, опрощаватъ му дължимитѣ суми. Съ тия въпроси се занимава Министерството на финанситѣ. Нѣма защо да се занимаваме ние. Да се обърне тя къмъ финансовитѣ власти.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Минко Райковски.

М. Райковски (з): Г. г. народни представители! Трѣбва да знаете, че когато се докладватъ преписки съ решение на прошетарната комисия, по тѣхъ е далено мнение и отъ Финансовото министерство. Трѣбва да знаете, че всички таква преписки се изпращатъ отъ министерството за мнение на данъчнитѣ власти, тѣ събиратъ сведения, и ако излѣзе, че лицето е въ невъзможностъ да плати, че е неспособно или бедно и трѣбва да лежи въ затворъ, дава се мнение да се опрости сумата и комисията решава въз основа на това мнение на Финансовото министерство.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Има ли мнение отъ министра на финанситѣ?

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Има мнение отъ Финансовото министерство. — Едно пояснение. Това, което каза г. Кораковъ, става въ 10 години единъ пѣтъ. Министерството на финанситѣ събира сведения за всички несъбираеми вземания и презъ нѣколко години внася единъ законопроектъ, съ който опрощаватъ на всички длъговетѣ. Въ случая Финансовото министерство е дало мнение да се опрости сумата и комисията реши да ѝ се опрости.

Г. Говедаровъ (д. сг): Лоша практика!

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Комисията е излъчена отъ Народното събрание, затова моля да се гласува нейното решение.

К. Кораковъ (д): Принципътъ е лошъ. Ще свикне населението съ тия работи.

Г. Говедаровъ (д. сг): Практиката е лоша. (Глъчка)

Председателстващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Моля ви се, г-да!

Които отъ г. г. народнитѣ представители приематъ решението на комисията, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Ще докладвамъ по списъкъ V, пореденъ № 98.

Стефанъ Бенчевъ, отъ София, подава заявление, съ което иска да му се опрости сумата 42 хиляди лева — лихви върху наложената му глоба. Той е билъ поржчителъ по една заловена контрабанда отъ митницата въ Драгоманъ; станалъ е поржчителъ за 420 хиляди лева, която сума изплаща сега човѣкътъ. Обаче въ акта, който той е представилъ, и въ постановлението за глобата, е предвидена лихва 42 хиляди лева върху глобата. Съгласно постановлението на Върховната смѣтна палата, не е трѣбвало да се предвижда лихва върху глобата. Обаче навремето той не обжалвалъ постановлението, то е влѣзло въ сила и сега се иска отъ него тая лихва върху глобата.

Заявлението е изпратено въ Министерството на финанситѣ, отдѣление за митницитѣ, отъ кждето е върнато съ мнение, че заслужава да се опрости сумата 42 хиляди лева — лихви върху глобата. Такова е и решението на комисията.

Г. Говедаровъ (д. сг): На контрабандиститѣ прощавате.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Които приематъ решението на комисията по заявление № 98 отъ списъкъ V, да се опрости на Стефанъ Бенчевъ, отъ София, сумата 42.000 л., лихви върху наложена му и внесена глоба, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Г. Говедаровъ (д. сг): Малцинство.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Болшинство е.

Г. Говедаровъ (д. сг): Малцинство е. Г. Кораковъ! Констатирайте! Втори пѣтъ гласувайте, г. председателю!

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Ще докладвамъ по списъкъ V, пореденъ № 101.

Дружеството на българскитѣ слѣпи, ул. „Любенъ Каравеловъ“ № 44, София, моли да му се отпуснатъ безплатно 300 килограма изрѣзки, парчети отъ държавната шивалня въ Горна-баня.

Заявлението е изпратено въ Министерството на общественитѣ сгради и последното е дало съгласието си да се дадатъ безплатно на Дружеството на българскитѣ слѣпи 300 килограма изрѣзки — остатъци, парцали отъ шие на облѣкло — отъ работилницата въ Горна-баня.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Които приематъ решението на комисията, да се отпуснатъ безплатно на Дружеството на българскитѣ слѣпи, въ гр. София, 300 килограма изрѣзки — парцали отъ държавната шивалня въ Горна-баня, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Ще докладвамъ по списъкъ VI, пореденъ № 133.

Заявление отъ фирмата Рашевъ & Марковъ. Тия хора сѣ доставяли козинява прежда за правене на „роскаръ“, т. е. това, което се поставя подъ хастара на якитѣ. Иматъ специални облаги. Обаче когато дохожда козинявата прежда въ митницата, тамъ намиратъ, че въ влакната имало отпадъци отъ изкуствена коприна.

Обаждатъ се: Контрабанда.

Д. Ачковъ (нез): Други сѣ турили коприна, за да имъ напакостятъ!

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Не е било, за да имъ се напакости.

Д. Ачковъ (нез): Ами?

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Тѣ иматъ специално разрешение за производство на тѣй наречения „роскаръ“. Тая доставка е оценена за 60 хиляди лева, обаче митницата имъ казала: докато не внесете гаранция, че ще дадете митото, нѣма да ви освободимъ козинявата прежда. Впоследствие се запитва Министерството на търговията, което съ специаленъ протоколъ обяснява, че, понеже тази прежда трѣбва да бѣде много тънка, тя не може да се изработи ако въ нея нѣма отпадъци отъ вълна, отъ памукъ и отъ изкуствена коприна и че, когато е било разрешено да се внесе, имало се е предъ вилъ, че въ тази прежда ще има и таква отпадъци. Изпратено заявлението на Министерството на финанситѣ, последното дава следното мнение: (Чете) „Врѣща се въ канцеларията на Народното събрание съ съобщение, че съмъ съгласенъ да се опрости сумата, следуема се за глоба по вносна декларация № 4.195, отъ 19. VI. 1931 г., подадена въ Софийската I-класна митница отъ Рашевъ & Марковъ, отъ София“.

А. Буковъ (з): Ние не сме съдъ тукъ, за да разрешаваме съдебни спорове.

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак):... „понеже тази фирма е могла да се снабди съ даденото ѝ отъ Министерството на търговията, промишлеността и труда разрешение за безмитния вносъ на въпросната прежда още преди пристигането ѝ, както това е видно и отъ приложеніята преписъ отъ протокола № 275 и, ако бѣ сторила това своевременно, съгласно чл. 4 отъ закона за митницитѣ, нѣмаше да плаща мито, общински налогъ, глоба и магазинажъ, а само процентовъ сборъ, статистическо право и такса за теглене, мѣрене и броење“.

Значи, Министерството на финанситѣ дава съгласието си да се опрости наложената глоба.

Н. Стамболиевъ (з): Каква сума искатъ да имъ се опрости?

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): 320.000 л.

Отъ мнозинството: А-а-а!

Д. Ачковъ (нез): Оставете тая работа! Тя е скандална работа!

А. Буковъ (з): Азъ бихъ желалъ да зная само едно, моля докладчика да ни каже: обръщали ли сж се тѣзи хора къмъ съда? Ние не сме съдебна инстанция, за да решаваме частни спорове на хората съ държавата. Отъ где нажда ще ставаме съдъ? Имало ли е дѣло?

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Не е имало дѣло?

А. Буковъ (з): Да се отнесатъ въ съда.

В. Молловъ (д. ср): Не може да не е имало дѣло.

Д. Ачковъ (нез): Има вѣщо нечисто въ тая работа. Какви сж тия скандални работи?

В. Молловъ (д. ср): Въ Министерството на финанситѣ има комисия, която разрешава такива въпроси.

Д. Ачковъ (нез): Недейте прави такива вѣща! Недейте скандали Събранието!

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Г. г. народни представители! Въпросътъ не е отишелъ до съда.

А. Буковъ (з): Тамъ да върви. Ние не можемъ да решаваме спора имъ.

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Ние не решаваме спора, а Министерството на финанситѣ, респективно одѣленieto за митницитѣ, го решава.

Д. Ачковъ (нез): Тогава трѣбва да назначимъ експерти да видятъ какви проценти коприна има, какви проценти козина има и пр. Скандална работа! Не бива да ни занимаватъ съ такава скандална работа!

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Ще ви прочета протокола на специалната комисия, която е натоварена съ тази работа.

Д. Ачковъ (нез): Никакви специални комисии не ни интересуватъ.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Владимиръ Молловъ.

В. Молловъ (д. ср): Ако има такъвъ протоколъ, въ Финансовото министерство съществува комисия, която ще го разгледа и ще види, дали може да го приложи или не. Следователно, най-напредъ въпросътъ трѣбва да се отнесе тамъ, а не тукъ. Можемъ ли ние да разискваме дали Министерството на търговията е право, или митницата, която е издала постановление по закона за митницитѣ, е права?

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Точно това е направено, г. Молловъ.

В. Молловъ (д. ср): Сега Вие ни слагате за разрешение въпроса, дали въ тази прежда може да има коприна, или не.

Докладчикъ И. Ингилизовъ (мак): Има специаленъ протоколъ.

В. Молловъ (д. ср): Може да има 10 специални протокола. То е въпросъ на комисията.

К. Кориковъ (д): Оттеглетъ го.

А. Буковъ (з): Да се гласува.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитѣ представители сж съгласни да се опрости на фирмата Рашевъ & Марковъ, отъ гр. София, сумата 320.963 л., наложена имъ глоба по вносна декларация № 4195/1931 г. на Софийската I-класна митница, моля, да вдигнатъ рѣка.

Д. Ачковъ (нез): Меншество, никой не гласува!

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Азъ съмъ отхвърлил това искане като финансовъ министъръ.

Д. Ачковъ (нез): Прави Ви честь.

К. Кориковъ (д): Да се отбележи, че никой не гласува.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Малцинство, Събранието не приема.
Има думата докладчикътъ г. Димитъръ Богдановъ.

Докладчикъ Д. Богдановъ (д): Ще се докладва по списъкъ XV пореденъ № 178.

Заявление, вх. № 238, отъ 1933 г. отъ митрополията въ гр. Варна, съ което моли да ѝ се отпусне безплатно отъ държавнитѣ гори нужното количество дървенъ материалъ за доизкарване започнатото здание-подслонъ, недалечъ отъ храма-паметникъ въ старопрестолния градъ Преславъ, който материалъ да се преработи безплатно въ трудовото горско стопанство „Тича“, по дадени отъ техническата властъ сведения за размѣритѣ.

Министерството на общественитѣ сгради е съгласно да се отпусне безплатно на митрополията въ гр. Варна 851 куб. м. дървенъ сторонителенъ материалъ отъ държавнитѣ гори въ Варненската околия, който материалъ да се преработи също безплатно въ държавното трудово горско стопанство „Тича“, по дадени отъ техническата властъ сведения за размѣритѣ и пр. и да послужи за доизкарване зданието-подслонъ при храма-паметникъ въ гр. Преславъ.

Това е решението и на комисията, което ние предлагаме за одобрение.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Отъ министерството има ли сведения?

Докладчикъ Д. Богдановъ (д): Министерството е дало съгласието си.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Кое министерство?

Докладчикъ Д. Богдановъ (д): Министерството на благоустройството.

А. Буковъ (з): Нѣма го г. министърътъ.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Има ли мнение отъ Финансовото министерство и отъ Министерството на земледѣлието?

Докладчикъ Д. Богдановъ (д): Когато се касае за отпускане дървенъ материалъ отъ горското стопанство „Тича“ разрешава Министерството на благоустройството, не се иска мнение отъ Министерството на земледѣлието.

К. Кориковъ (д): Да даде мнение и финансовиятъ министъръ.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Моля! Нека се оттегли това заявление. Понеже се касае за храмъ-паметникъ, да се пита както Финансовото министерство, така и Министерството на земледѣлието и следъ това да го разгледаме. Оттеглетъ го.

Докладчикъ Д. Богдановъ (д): Добре, оттеглямъ го.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата докладчикътъ г. Минко Райковски.

Докладчикъ М. Райковски (з): Ще се докладва по списъкъ XII пореденъ № 52.

Моля отъ училищното настоятелство въ с. Бѣла, Варненско. Моли да му се отпуснатъ безплатно около 100 и нѣколко постройки и имоти, които сж останали отъ изселени гърци. Тѣзи имоти не могатъ да се стопанисватъ отъ Министерството на земледѣлието, и училищната инспекция е поискала да се отстъпятъ на училищното настоятелство въ с. Бѣла, Варненска околия. Министерството на земледѣлието е дало съгласието си да бждатъ отстъпени тѣзи имоти на училищното настоятелство, понеже то иска да образува фондъ за постройка на училище.

Комисията е решила, съгласно мнението на Министерството на земледѣлието, да бждатъ отстъпени тия имоти, за които има подробенъ списъкъ.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Не може така. Има Дирекция на бѣжанцитѣ.

К. Кориковъ (д): Ами Министерството на финанситѣ, ами Дирекцията на бѣжанцитѣ?

А. Буковъ (з): Какво е местето на Министерството на земледелието? Кажете го, да го знаем?

Докладчикъ М. Райковски (з): Ето какво казва самото Министерство на земледелието: (Чете) „Като ви връщамъ писмото на инспекцията на Варненския учебенъ окръгъ, заедно съ приложенията му, имамъ честъ да ви дамъ следнитъ сведения и мнение по молбата му:

„Въ списъка на Бълненската община за емигрантски къщи и дворни мѣста не влизатъ тѣзи, които сѫ далечни на бѣжанци. Изоставенитъ къщи сѫ съвършено негодни за живѣне, понеже сѫ стари — отъ преди 50—100 години, направени отъ дърво и плетъ, лепени съ калъ и покрити съ слама или керемиди. Въместо прозорци иматъ дупки, нѣкои отъ които сѫ стѣма, а нѣкои облепени съ крѣга. Освенъ това, въ тѣхъ не е живѣлъ никой отъ 1925 г. насамъ — откакъ сѫ се изселили гърцитъ, следователно, не е имало кой да ги поддържа, поради което пъкъ повечето отъ къщитъ сѫ се съборили, а останалитъ здрави 40—50 къщи не ще изтраятъ повече отъ една-две години. Така че само материалътъ ще може да се използва, като се продаде, обаче, въ нѣкой случай той не ще струва повече отъ 1.000 л. за къща и рѣдко 1.500 л., или общо материалътъ отъ къщитъ не ще струва повече отъ 150.000 л.

„Дворнитъ мѣста пъкъ сѫ камѣнливи и освенъ за ниви за нищо друго не ще послужатъ. Понеже има предложения за продажба на ниви и дворни мѣста, но нѣма купувачи, та къщитъ дворни мѣста ще струватъ около 150.000 л., или общо къщитъ (материалътъ) и дворнитъ мѣста струватъ 300.000 л.

„Държавата въ нѣкой случай не може да ги стопанисва, понеже сѫ негодни, отъ друга страна, нѣма и купувачи.

„Въ селото има построени нови бѣжански къщи, отъ които 80—90 сѫ празни — бѣжанцитъ напускатъ къщитъ и нивитъ, търсятъ прехраната си въ гр. Варна и другаде, като работници-надничари, защото земята е слабо плодородна — срѣдно дава на декаръ по 60—70 кгр. отъ които 20 кгр. е семе.

„Предъ видъ на гореизложеното, мнението ми, г. председателю, е да се удовлетвори ходатайството на инспекцията на Варненския учебенъ окръгъ, като се отстъпятъ безвъзмездно на Бълненското училищно настоятелство емигрантскитъ имоти, описани въ описа, приложенъ къмъ протоколъ № 12 отъ 12 ноември 1931 г. на Бълненския общински съветъ, частъ отъ които училището ще продаде за образуване Фондъ постройка ново училище“.

Това е, г-да, мнението на г. министра на земледелието. Ето ви и подписа му: „Министъръ Гичевъ“.

К. Кораковъ (д): А на финансовия министъръ?

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Никола Стамболиевъ.

Н. Стамболиевъ (з): Г. г. народни представители! Къмъ така направения докладъ, азъ имамъ само да допълня нѣщо. Селото Бѣла, което отстои на 58 километра отъ гр. Варна, е населено въ голѣмата си частъ отъ бѣжанци. Мѣстно население сѫ останали около 60—70 семейства; всички други сѫ се изселили и сѫ оставили тия постройки. Частъ отъ тѣхъ, понеже не сѫ стопанисвани, сѫ се съборили окончателно, до основи, както се изнесе тукъ и отъ доклада, а друга частъ отъ тѣхъ сѫ полуразрушени. За тѣзи, които сѫ останали, е назначенъ чиновникъ по държавнитъ имоти, на когото се плаща да се грижи за тѣхното стопанисване. Липсватъ наематели на тия постройки. Даже и построени нови къщи на бѣжанци стоятъ незаети; има много нови постройки празни, както се изнесе и въ доклада, поради липсата на поминъкъ, тъй като почвата тамъ е много слабо рентабилна. При това, тамъ липсва училищно помѣщение за прогимназия. Помѣщението на сегашната прогимназия далечъ не отговаря на нуждитъ на обучението: една стаичка, която даже въ миналото, презъ времето на г. Цанковъ, като министъръ на просвѣтата, бѣше фотографирана и изпратена нему именно, за да види къде става обучението на децата отъ едно голѣмо село, което, безспорно, чувствува нужда отъ помѣщение за прогимназия. Основното училище тоже се помѣщава въ една съвсемъ нехигиенична постройка. И именно поради тѣй необходимата нужда отъ постройка за основно училище и за прогимназия, отъ една страна, и, отъ друга страна, поради липсата на срѣдства, на доходи, на специаленъ училищенъ фондъ, училищното настоятелство отправи апелъ къмъ държавата да му се подарятъ тия имоти, постройки и празни мѣста, които,

разбира се, далечъ нѣма да бждатъ достатъчни за построяване на училище, но ще послужатъ за туряне основата на единъ фондъ Данъчнитъ власти тоже сѫ дали мнение, че тѣзи имоти не могатъ да се стопанисватъ и не могатъ да се продадатъ. И колкото пъти сѫ били отлавани на търгъ, никога не сѫ се явявали купувачи нито за празнитъ дворни мѣста, нито пъкъ за постройкитъ.

Азъ мисля, че народното представителство ще погледне малко по-трезво на въпроса и ще намѣри, че тѣзи сгради и мѣста не се искатъ, за да се използватъ отъ училищното настоятелство, ами се искатъ за туряне основа на единъ фондъ за постройка на основно училище и прогимназия. И азъ моля почитаемото Народно събрание да гласува даванетоъ даромъ на тѣзи имоти, които и безъ туй сѫ останали безъ всѣкакви стопани, не сѫ обитаеми и отъ които държавата далечъ не може да се възползува.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Единъ въпросъ: тѣзи имоти платени ли сѫ на емигриралитъ?

А. Буковъ (з): (Казва нѣщо)

Н. Стамболиевъ (з): Понеже ми се задава въпросъ отъ г. Буковъ: „Кому ще строите училище?“, трѣбва да кажа, че селото Бѣла е едно отъ най-голѣмитъ села въ Варненската околия, съ 1.200 души избиратели.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Платени ли сѫ отъ държавата имотитъ на емигриралитъ гърци?

Н. Стамболиевъ (з): Да.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Тогава тѣ влизатъ въ общия фондъ на Дирекцията за настаняване бѣжанцитъ, и ние не можемъ да накръняваме тази работа.

Н. Стамболиевъ (з): Кои имоти?

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Всички имоти, за които българската държава е платила на емигриралитъ гърци, съставляватъ единъ фондъ при Дирекцията за настаняване на бѣжанцитъ.

Н. Стамболиевъ (з): Не. Това сѫ имоти на държавата и попадатъ въ ресора на отдѣлението „Държавни имоти“ при Министерството на земледелието.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Държавни имоти, обаче влизатъ общо въ списъка на грѣцкитъ имоти за които ние сме платили обезщетение.

Н. Стамболиевъ (з): Не влизатъ въ фонда на Дирекцията за настаняване на бѣжанцитъ; тѣ си оставатъ като държавни имоти.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Не може да бжде другояче.

Н. Стамболиевъ (з): Дирекцията на бѣжанцитъ е ликвидирала съ тия имоти, тя не може да се занимава съ тѣхъ. Тѣ оставатъ къмъ държавния фондъ.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Въ цѣла България има имоти на бѣжанци, които държавата е придобила чрезъ плащане на гърци, бивши жители на България, които сѫ емигрирали. Следователно, тѣзи имоти сѫ въ списъка на грѣцкитъ имоти и, за да имаме едно правилно решение, трѣбва да имаме и мнението на Дирекцията за настаняване на бѣжанцитъ.

К. Кораковъ (д): Разбира се.

В. Молловъ (д. ср): Защото тя може да е настанила нѣкого въ тѣхъ.

Н. Стамболиевъ (з): Не е настанила.

В. Молловъ (д. ср): Нѣмаме нищо противъ да се отстъпятъ, но трѣбва да се разбере.

Н. Стамболиевъ (з): Г. г. народни представители! Тукъ имате и мнението на данъчнитъ власти, на данъчния началникъ въ Варна.

К. Кораковъ (д): Мнението на финансовия министъръ трѣбва.

Н. Стамболиевъ (з): Безспорно, това е мнение и на финансовия министъръ.

К. Кораковъ (д): Данъчен началникъ е едно, а финансовъ министъръ — друго.

Н. Стамболиевъ (з): Финансовиятъ министъръ се представява отъ данъчния началникъ тамъ. (Глъчка)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Моля, пазете тишина, г-да!

Има думата народниятъ представителъ г. Крумъ Кораковъ.

К. Кораковъ (д): Ако тѣзи имоти сж на бѣжанци-гърци, които сж се изселили отъ България, тогава тѣ сж имоти, платени отъ държавата, по силата на конвенцията, която имаме съ Гърция. Следователно, тѣ сж държавни имоти. Имаме Дирекция за настаняване на бѣжанцитѣ, която настави бѣжанци въ изсушени блата и пр., а тукъ се иска да се взематъ готови имоти така, безразборно, безъ да се вземе мнението на г. финансовия министъръ. Прочее, не министърътъ на земледѣлието трѣбва да направи това, а финансовиятъ министъръ трѣбва да каже тѣзи имоти платени ли сж, или не сж платени. Ако сж платени, безспорно, тѣ ще отидатъ къмъ надлежната дирекция, която ги използва за настаняване на бѣжанци и въобще за нуждитѣ, за които тия имоти сж дадени. Така че, безъ мнението на г. финансовия министъръ, този въпросъ не може да се разреши по никой начинъ.

Предлагамъ въпросътъ да се върне обратно въ Министерството на финанситѣ, за да се вземе неговото мнение. Иначе какво ще стане, ако всѣки имотъ се разграбва, се раздава по мнението на данъчнитѣ власти, по мнението на разни училищни инспекции по мнението на други министерства и пр. и пр.? Този държавенъ имотъ го дава министърътъ на земледѣлието. Ами къде е министърътъ на финанситѣ?

Н. Стамболиевъ (з): Държавнитѣ имоти сж подъ ресора на министра на земледѣлието.

К. Кораковъ (д): Тѣзи имоти сж бѣжански, на изселили се гърци.

Н. Стамболиевъ (з): Тѣ сж държавни имоти.

К. Кораковъ (д): Имотътъ на всѣки емигрантъ — грѣкъ, който дава декларация, че напуща страната, остава на държавата.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Георги Данаиловъ.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Колкото и да сж убедителни мотивитѣ на комисията и тия, които изтъкна г. Стамболиевъ, въпросътъ е сериозно формаленъ. И въ единия и въ другия случай — или че имотитѣ сж на Дирекцията на бѣжанцитѣ, или че сж минали въ Министерството на земледѣлието като държавенъ имотъ, се иска отъ министра съ законъ да отстъпи тия имоти на общината. Това е практиката на Народното събрание.

В. Молловъ (д. сг): Да.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Веднѣжъ единъ имотъ станалъ държавенъ, той се отстъпва съ законъ. Не можемъ ние тукъ съ отдѣлно наше решение да отстъпваме държавни имоти. Нѣмаме нищо противъ да се отстъпи този имотъ, ако въпросътъ стои тъй, както се изнесе, но министърътъ на земледѣлието и държавнитѣ имоти трѣбва да внесе съответния законопроектъ. Това е процедурата.

В. Молловъ (д. сг): Така направихме и ние съ имоти, останали въ много села. Нѣмаме нищо противъ да се отстъпи тоя имотъ, но да се внесе законопроектъ.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): И въ наше време се дадоха стога къщи така, но съ законъ.

Н. Стамболиевъ (д): Министърътъ е далъ мнението си.

В. Молловъ (д. сг): Шомъ е далъ мнението си, да внесе законопроектъ.

Н. Стамболиевъ (з): Кога въ миналото е създадена тая практика, г. Данаиловъ, да се внася законопроектъ, та и сега да се иска?

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министъръ-председателтъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Азъ ще моля това прошение, което се докладва, да се върне назадъ, за да се изучи.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Асенъ Буковъ.

А. Буковъ (з): Азъ смѣтамъ, че този въпросъ е достатъчно изученъ. Освенъ тия бѣжански къщи, които стоятъ празни, около 60—70, стоятъ празни и ония имоти, останали отъ гърци, които сж напуснали, и отъ день на день се рушатъ. Сега ще трѣбва ли това положение да продължава вѣчно? Освенъ това, трѣбва да се знае, че за всички тия имоти, които сж останали отъ гърцитѣ, и за новопостроенитѣ, незаети отъ бѣжанци, дошли у насъ, има ликвидационни дѣла въ Министерството на земледѣлието. Тия къщи, парчета земя и малки горички, които сж останали, се даватъ на търгъ, но никой не се явява да ги вземе.

При това положение смѣтамъ, че би трѣбовало да се реши да се даде въпросниятъ имотъ на настоятелството, което може да намѣри условия да построи училище отъ тѣзи материали. Всѣки, който отиде въ с. Бѣла, ще види въ какво положение сж тия имоти. Не само тѣ се рушатъ, но и новопостроеното, и то се руши.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министъръ-председателтъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Азъ не съмъ въ течение на въпроса. Ако е въпросъ за бѣжанскиѣ имоти, тѣ се уреждаха отъ Дирекцията на бѣжанцитѣ. А тя е подъ ведомството на министъръ-председателя, Азъ, обаче, абсолютно нищо не зная по тоя въпросъ. Дирекцията на бѣжанцитѣ трѣбва да е известна, какво е развитието на въпроса.

А. Буковъ (з): Препискитѣ сж сега въ министерството, тя ги е предала тамъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Не се касае въпросътъ да не се даде нѣкой безспоренъ имотъ на нѣкое училищно настоятелство. Тѣй въпросътъ не бива да се полага. Но има единъ въпросъ, който ние по принципъ разрешихме веднѣжъ: когато се даватъ такива имоти, това ще трѣбва да става съ законъ. И аслж ще трѣбва да се установи тая практика, която е сериозна и добра. Напр., ако прехвърлянето въ случая се приемѣше по принципъ, следъ това законопроектътъ ще отиде въ комисията, където ще се обсъди отъ всички страни и сетне ще отиде въ Дирекцията на бѣжанцитѣ, където знаятъ въпроса.

Нѣкой отъ мнозинството: Както е случаятъ съ мелницата.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Да, съ мелницата въ Каспичанъ знаете какво стана — самото село не иска да я вземе и я върна.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): То се прие съ законъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Да, мисля, внесохме законъ да отмѣнимъ това решение

Въобще по-добре и по-сериозно се изучаватъ въпроситѣ, ако се гласуватъ съ законъ. Наистина, въ миналото практиката бѣше да не ставатъ прехвърляния съ законъ.

В. Молловъ (д. сг): Отначало — не; но по-сетне, по мое настояване, въведохме тая практика — да ставатъ съ законъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Тая практика се въведе, защото се видѣ, че ставатъ грѣшки. Въобще тази практика е по-полезна, и азъ я намирамъ, че тя е действително една практика по-сериозна.

И защото това е тѣй, защото се повдигатъ такива спорове, азъ ще ви моля да се съгласите, тоя въпросъ да го проучимъ по-добре, още повече, че не сж тукъ съответнитѣ министри — г. министърътъ на финанситѣ и заетъ въ комисията се разглеждатъ законопроекта за акцизитѣ, а и г. министърътъ на земледѣлието го нѣма.

Да отложимъ тоя въпросъ и да минемъ къмъ други. За идущия пѣтъ да нагласимъ едно законче отъ 10 реда и да се приеме.

Н. Стамболиевъ (з): Неотложно е, г. министре. Целта е благородна — училищното настоятелство не иска да използва тия имоти за свои облаги и печалби, а иска да построи прогимназия.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Нѣмаме нищо противъ това.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Не отричамъ ползата отъ това.

Н. Стамболиевъ (з): Презъ тоя сезонъ искатъ да събярятъ и да подготвятъ работата за идущия сезонъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. Стамболиевъ! Увѣрявамъ Ви, че тоя въпросъ съ законче може да се уреди въ половинъ часъ.

Н. Стамболиевъ (з): Стига да може да стане.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Такъвъ законопроектъ ще внесемъ. По-добре е, за сериозността на работата, да не напускаме една практика, която бѣше се усвоила нѣкога, която е сериозна и прави честь на Парламента. По тоя начинъ да се върви въ Парламента ще бѣде най-добре.

Моля да се отложи тоя въпросъ, за да не ставатъ излишни спорове.

Докладчикъ М. Райковски (з): Оттеглямъ прошенито.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Прошенито се оттегля.

Н. Стамболиевъ (з): Значи този въпросъ ще се уреди съ законъ.

Х. Чолаковъ (з): Комисията го оттегли.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Ще се докладва по списъкъ XII пореденъ № 66.

Докладчикъ М. Райковски (з): На 7 мартъ 1932 г. въ с. Алваново, Ескиджумайска околия, сѣж откраднали 107 кгр. тютюнъ и финансовитѣ власти сѣ наговорили селото да изплати стойността на тютюна и глобата, която възлиза на 31.300 и нѣколко лева.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Жителитѣ на селото искатъ да имъ се опрости половината отъ тази сума?

Докладчикъ М. Райковски (з): Да. Преписката е изпратена за мнение въ Финансовото министерство. Следъ като сѣ били събрани нуждитѣ данни, Финансовото министерство е дало мнение да се плати половината отъ тази сума и половината да се опрости. Финансовиятъ министъръ е наредилъ даже до данъчнитѣ власти да не се събира половината отъ тази сума.

Комисията, имайки предъ видъ мнението на финансовия министъръ, реши да се опрости на жителитѣ на с. Алваново, Ескиджумайска околия, сумата 15.662 л., половината отъ наложеното имъ обезщетение по чл. чл. 151—153 отъ закона за тютюна. Останалата половина ще я платятъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който приема . . .

А. Аврамовъ (з): Моля! Не е уясненъ въпросътъ.

А. Циганчевъ (з): Гласува се вече.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Имате думата, г. Аврамовъ.

А. Аврамовъ (з): Г. г. народни представители! Не ви е ясенъ въпросътъ. Следъ открадването на този тютюнъ, една делегация отъ с. Алваново се яви предъ г. министра и той даде съгласието си да се опрости половината отъ глобата, като другата половина остана прошетарната комисия да реши да се опрости. Това село е пострадало отъ рѣжда 60%.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Само по предложението на комисията говорете.

А. Аврамовъ (з): Половината отъ тази глоба и безъ решението на комисията е опростена отъ г. министра на финансовитѣ. Идва втора и трета делегация отъ селото да моли да се опрости тази сума. Селото е пострадало много. Имаше 144 подписа, че не могатъ да платятъ. Азъ искамъ да освѣтля народното представителство. Комисията ще прости сумата 15.600 л., а за още толкова ще бѣде тормозено населението на това село, което има само 120 къщи и не може да ги плати. Пролѣтнитѣ посѣви на това село бѣха убити

отъ градушка 70% и поразени отъ рѣжда 60%. Ние искахме това село да се включи въ пострадлитѣ околии и селища, но не се вмѣсти тамъ.

Ще моля, г. г. народни представители, да се съгласите да се опрости цѣлата глоба на това село, защото направете смѣтката: 100 кгр. тютюнъ . . .

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Г. Аврамовъ! Не можете да предлагате повече отъ това, което е предложила комисията.

А. Аврамовъ (з): Г. председателю! 100 кгр. тютюнъ се продаватъ за 500—600—1.000 л. За тия 1.000 л. сега жителитѣ на това село ще трѣбва да платятъ 15.000 л. Известни сѣ крадитѣ. Какво е виновно цѣлото население, за да плаща сега? Така щото ще моля да се опрости цѣлата глоба.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Често пѣти народниятъ представителъ се поставя въ конфликтъ, когато има да защитава интереситѣ на околията, отъ която изхожда, съ интереситѣ на държавата, на която сѣщо интереситѣ трѣбва да охранява. Така си е. Да искате сега измѣнението на единъ принципъ, който е приетъ отъ дълги години насамъ въ нашето законодателство, за колективната отговорност на селото, когато въ неговия районъ се извършатъ нѣкои престѣпления, е другъ въпросъ. Всетаки досега този принципъ съществува и отговорността на колективнитѣ тѣла, на общинитѣ, съществува. Намѣрило се е нѣщо срѣдно. Както виждате, г. министърътъ на финансовитѣ е намѣрилъ единъ срѣденъ пѣтъ, да подпомогне на селото, но всетаки то да плати нѣщо, което е законно и трѣбва да го плати. И когато г. министърътъ на финансовитѣ е намѣрилъ за необходимо да се опрости половината отъ глобата и комисията е възприела това мнение, азъ моля да приемете решението на комисията като съмъ увѣренъ, че и селянитѣ ще бѣдатъ доволни.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема предложенето на прошетарната комисия да се опрости на жителитѣ на с. Алваново, Ескиджумайска околия, сумата 15.662 л., половината отъ наложеното имъ обезщетение по чл. чл. 151—153 отъ закона за тютюна, моля, да вдигне рѣжка Мнозинство, Събрането приема.

Докладчикъ М. Райковски (з): Ще се докладва по списъкъ XII пореденъ № 76.

Общинскиятъ съветъ на с. Орѣшакъ, Троянско, съ постановление № 149 отъ 25 декемврий 1926 г. на Министерството на финансовитѣ е начетенъ да плати сумата 5.454 л. за допълнителна стойност на храни, отпущнати нѣкога отъ комитетата за С. Г. О. П. презъ войната, които храни сѣ раздадени на населението. Общината е начетена да ги заплати. Общината има надъ 600 хиляди лева задължения за постройката на училището.

К. Коракъ (д): Отъ коя околия?

Докладчикъ М. Райковски (з): Отъ моята околия, г. Коракъ.

К. Коракъ (д): Троянска околия?

Докладчикъ М. Райковски (з): Да, Троянска околия. Никѣде не е казано, че депутатътъ нѣма право да гласува за своята околия.

Изпратена преписката въ Финансовото министерство, то дава следното мнение: (Чете) „Настоящето, заедно съ приложението му, се връща на Канцеларията на Народното събрание съ мнение, че задължението отъ 5.454 л., заедно съ 10% годишна лихва върху него, отъ формално гледище е законно, но като се вземе предъ видъ, че въпросната сума не е злоупотрѣбена, а не е могла да бѣде своевременно събрана отъ населението, което е получило хранитѣ, тѣй като повишение ценитѣ на последнитѣ е станало покъсно, т. е. следъ като хранитѣ сѣ били раздадени и консумирани отъ населението на с. Орѣшакъ, то министерството изказва мнение, че може да се опрости“. — въпросната глоба. — „Министъръ: (п) Стефановъ“.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Въ какъвъ размѣръ е?

Докладчикъ М. Райковски (з): 5.454 л. на цѣлото село.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който е съгласенъ съ решението на комисията по списъкъ XII пореденъ № 76 — да се опрости на общинския съветъ въ с. Орѣшакъ, Троянска околия, сумата 5.454 л., заедно съ лихвитѣ, дължими на държавното съкровище по постановление № 149/1926 г. на Министерството на финанситѣ, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ М. Райковски (з): Ше се докладва по списъкъ XII пореденъ № 80.

Настоятелството на читалище „Просвѣта“ въ гр. Свиленградъ моли да му се отпустнатъ безплатно отъ държавната тухларна фабрика 100 хиляди тухли за направата на читалище.

Министерството на благоустройството е дало мнение да се отпустнатъ 100 хиляди тухли на читалището въ гр. Свиленградъ.

В. Молловъ (д. сг): Ами превоза отъ София до Свиленградъ кой ще плати?

Докладчикъ М. Райковски (з): Искали сж отъ министра на желѣзницитѣ да имъ разреши превоза и мисля, че имъ е разрешенъ.

М. Деляновъ (з): За тухлитѣ нѣма разрешение, а за превоза има разрешение!

Министър-председателъ Н. Мушановъ: Само да се разбере, че въпросътъ за превоза трѣбва да се уреди. Сега е въпросъ само да се отпустнатъ 100-тѣ хиляди тухли.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители приема, съ уясненията, които направя г. министър-председателъ, решението на комисията по списъкъ XII пореденъ № 80 — да се отпустнатъ безплатно на настоятелството на читалище „Просвѣта“ въ гр. Свиленградъ 100 хиляди тухли отъ Държавната тухларна фабрика, когото да послужатъ за изграждане сграда за читалище съ геатраленъ салонъ въ сжщия градъ, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Съобщавамъ на г. г. народнитѣ представители, че е постигнълъ законопроектъ за извънбюджетенъ (сврѣхсметенъ) кредитъ за 1932/1933 финансова година, който ще бѣде раздаденъ на г. г. народнитѣ представители и поставенъ на дневенъ редъ. (Вж. прил. Т. I, № 61)

Има думата докладчикътъ г. Дойчинъ Петровъ.

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Списъкъ I пореденъ № 80. — Молба отъ Иванъ Я. Гявуровъ, отъ с. Карагларе, Панагюрско. Моли да му се опрости глоба, наложена му съ постановление отъ Министерството на земледѣието и държавнитѣ имоти по нарушение закона за горитѣ като бившъ преславски държавенъ лесничей.

Археологичното сдружение „Българска старина“, въ Шуменъ, е трѣбвало заедно съ войскава часть — 3-та пионерна дружина — да направятъ Оморгаовия мостъ. Държавата е разрешила отъ чането на известно количество дървенъ материалъ за постройката на този мостъ, като комитетътъ по постройката на моста заплати материала по намалени тарифни цени. Обаче, преди този материалъ да бѣде заплатенъ по намаленитѣ тарифни цени, войсковата часть взема материала и построява моста. Направена е провѣрка отъ финансовитѣ власти, че материалътъ е употребенъ изключително за постройката на този мостъ.

Г. министърътъ на финанситѣ е далъ съгласието да бѣде опростена глобата, наложена съ постановление на Министерството на земледѣието и държавнитѣ имоти на този лесничей, още повече че отъ провѣрката на общината се е установило, че той не притежава никакви имоти, а отъ заплатата му е удържана досега сумата 3.920 л. и нѣщо. За остатъка отъ наложената глоба министърътъ на финанситѣ дава съгласието да му бѣде опростена.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Г. министърътъ далъ ли е съгласието си?

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Далъ е.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитѣ представители, приема решението на комисията

така, както се докладва, моля, да вдигне рѣка. Малцинство, Събранието не приема. (Глъчка)

Отъ мнозинството: Не се чува.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля, внимавайте! Какъ ще се чува, когато говорите? Че може ли така?

К. Кораковъ (д): Формулирайте въпроса, да го чуемъ.

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Да ви докладвамъ въпроса отново. Презъ 1925 г. Иванъ Я. Гявуровъ е билъ таксаторъ-лесничей. Държавата е разрешила на археологичното сдружение „Българска старина“, което е искало да построи Оморгаовия мостъ въ мѣстността „Патлейна“, да отсѣче дървенъ строителенъ материалъ отъ преславскитѣ държавни гори, като комитетътъ по постройката на моста заплати материала по намалени тарифни цени. Войсковата часть — 3-а пионерна дружина — която сжщо е имала необходимостъ отъ тоя мостъ, преди този материалъ да бѣде заплатенъ по намаленитѣ тарифни цени, взема материала и построява моста. Отъ надписитѣ, които има въ самата преписка, се установява, че въпросниятъ материалъ е употребенъ изключително за направата на този мостъ. Но понеже комитетътъ по постройката на моста отъ археологичното сдружение „Българска старина“ не е заплатилъ тарифнитѣ такси за изсѣчания материалъ, лесничейтъ Гявуровъ е начетенъ съ стойността му по постановление № 283 отъ 17 януарий 1928 г.

Г. министърътъ на финанситѣ е далъ съгласието си да бѣде опростена сумата, за която е начетенъ лесничейтъ съ издаденото постановление, още повече, че отъ надписа на кмета на с. Карагларе, Панагюрска околия, се вижда, че въпросното лице не притежава въ селото никакви движими и недвижими имоти и се препитава само отъ получаваната като лесничей заплата, отъ която му сж удържани 3.920 л., а остатъкътъ отъ наложената му глоба г. министърътъ на финанситѣ е съгласенъ да му бѣде опростенъ, понеже материалътъ е отпустнатъ за обществена цель.

Министър-председателъ Н. Мушановъ: На каква сума възлиза глобата?

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): 39.603 л.

Р. Маджаровъ (д. сг): Ако се касае за Оморгаовия мостъ, който се построи на р. Тича, . . .

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): За него се касае.

Р. Маджаровъ (д. сг): . . . той е държавенъ мостъ, действително построенъ въ 1924 г. отъ пионерна дружина.

А. Буковъ (з): Шомъ като мостътъ е държавенъ, защо ще става нужда, материалътъ, употребенъ за него, да се плаща по намалени тарифни цени? Трѣбва да има нѣщо друго.

А. Николаевъ (з): Материалътъ е поисканъ отъ страна на археологичното сдружение „Българска старина“, затуй е отпустнатъ по намалени цени. А лесничейтъ се наказва, защото е пропустналъ навремето да събере следуемитѣ се такси. Ако материалътъ действително е отишълъ за направата на моста, мене ми се струва, че глобата трѣбва да се опрости.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който приема решението на комисията по списъкъ I пореденъ № 180, което гласи: (Чете) „Опрощава се на Иванъ Я. Гявуровъ, отъ с. Карагларе, Панагюрска околия, лесничей-таксаторъ въ гр. Бургазъ, сумата 39.603 л., присъдено обезщетение въ полза на държавното съкровище по изпълнителенъ листъ, издаденъ отъ Шуменския окръженъ съдъ по фискално дѣло № 472/1928 г., моля, да вдигне рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Министър-председателъ Н. Мушановъ: Г-да! Позволете. Има единъ въпросъ много важенъ. Той се гласува. Азъ не взехъ участие. У насъ фактически въобще не съществува гражданска отговорностъ нито на министъръ, нито на чиновникъ. А гражданската отговорностъ е тъкмо за такива случаи, когаго законоположенията, които сж гласувани, ще трѣбва да се изпълняватъ. Който ги наруши, ще трѣбва да отговаря граждански. Това е резонътъ. Действително, досега ние сме гледали леко на този въпросъ. Сумата не отива въ полза на чиновника — добре, но държавнитѣ срѣдства сж отишли не по предназначението си

Парламентът трябва да държи на гражданската отговорност на министъра и на чиновника, за да искате всички да си изпълнява обязаностите тъй, както законите повеляват. Тая санкция трябва да я има винаги.

А. Николаевъ (з): Ако позволите, г. министър-председателю. При тая декларация на г. Рашко Маджаровъ, че тоя материалъ е отишъл за направата на дървенъ мостъ, сумата може да се опрости.

Министър-председател Н. Мушановъ: Шомъ като сж казали, че трябва да се платятъ таксите, които сж били определени тогава, то се разбира, че закономерно е действувало.

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Списъкъ III пореденъ № 170. — Станимашкото дружество „Инвалиди“ е отправило заявление до г. председателя на Народното събрание, съ което иска оземляване. Изброени сж 45 члена, които не сж били оземлени.

Преписката е вървѣла по следния редъ. Пратена е била въ Министерството на земледелието. Официално, съ писма № № 5451 отъ 9 септември 1931 г. и 6189 отъ 20 октомври 1931 г. до г. председателя на Народното събрание, г. министърътъ на земледелието е далъ съгласието си да се даде частъ отъ парцелите на 43 души, въ съгласие съ директора за настаняване бѣжанците, който е изчерпалъ и ликвидиралъ въпроса за настаняването на бѣжанците тамъ. Има тукъ единъ списъкъ на тѣзи 42 души, като се заличаватъ 5 души, за които Дирекцията за настаняване бѣжанците е казала: понеже въ тия дворни мѣста има постройки, не могатъ да имъ се дадатъ — даватъ се само празни мѣста за жилища. Приложени сж удостоверения за сираците, вдовците и инвалидите, съ които се удостоверява, че сж бедни. Определенъ е и процентътъ на изгубената работоспособностъ на инвалидите — 40—50%.

При това положение, прошетарната комисия е взела решение: съгласно мнението на Министерството на земледелието, по списъка, който е приложенъ тукъ, да се отстъпятъ.

Обаче прошетарната комисия не се е занимала съ въпроса: парично или безпарично да се отстъпятъ. Тѣ ги искатъ безвъзмездно и е предоставено на Народното събрание да реши въпроса. Г. министърътъ казва да се отстъпятъ безвъзмездно на инвалидите и сираците отъ войните, като се изключатъ ония подъ № № 9, 27, 34 и 11, а именно: Вили Г. Кочачева, Стоянка Ян Тодорова, Мария Г. Николова и Стоянка Илиева Караджиева, за които е споменато, че искатъ такива мѣста, на които има построени къщи, за които министерството и дирекцията не сж съгласни да бждатъ отстъпени.

Министър-председател Н. Мушановъ: Къде сж тия имоти?

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Въ Станимака.

Министър-председател Н. Мушановъ: Защо Дирекцията за настаняване бѣжанците не имъ ги е дала?

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Понеже тѣ не сж бѣжанци, а инвалиди.

А. Буковъ (з): Държавата да си ги продаде и, ако инвалидите иматъ нужда, да имъ се помогне съ пари. Не може на едни инвалиди, 40 души, да се помогне, а на други, 400 души, да не се помогне! Държавата трябва да бжде еднаква за всички.

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Това е най-последното мнение — на г. министъръ Муравиевъ.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представител г. Димо Ташевъ.

Д. Ташевъ (з): Това сж останали имоти, които новите бѣжанци, които дойдоха отъ Тракия и Македония, не ги взеха, и тѣзи имоти стоятъ така, безъ да бждатъ използвани, и се рушатъ. Следователно, искането на инвалидите е много справедливо. И, както е дало мнение Министерството на земледелието, моля да бждатъ удовлетворени, като се одворятъ съ тѣзи мѣста.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представител г. Асенъ Буковъ.

А. Буковъ (з): Азъ смѣтамъ, г. г. народни представители, че, когато ще трябва да се помага на инвалиди, трябва на всички да се помага еднакво. Не може да се дадатъ изоставени имоти отъ бѣжанци само на 45 души инвалиди въ гр. Станимака, дето има такива имоти. Най-добре е държавата да продаде тѣзи имоти, които тя има, и парично да помогне на инвалидите; тогава тя ще помогне на всички, а не само на 40—50 души. И понеже така се реши въпросътъ за Бѣла — каза се, че ще трябва такива отстъпвания, такива давания на държавни имоти да ставатъ съ законъ — то, ако трябва да бждемъ логични, трябва и тоя въпросъ да се уреди съ законъ, още повече, че сумата, която би се получила отъ продажбата на тия имоти, ще бжде голѣма, въма да бжде малка — не въкакви си 200—300 хиляди лева.

Д. Ташевъ (з): То е все същото.

Министър-председател Н. Мушановъ: Не е все същото. Много е добра практиката да става това съ законъ. Защото, като се разрешава въпросътъ съ законъ, министърътъ, който е внесълъ законопроекта, ще дойде тукъ да поддържа предъ Народното събрание гледището си; така че министърътъ ще внесе законопроекта, следъ като добре е изучилъ въпроса. Той ще влѣзе въ връзка съ Министерския съветъ, за да види защо Дирекцията на бѣжанците е задържала тия имоти като безстопанствени, бѣжански, може ли тя да ги даде, защо не ги е дала. Въобщо, потребно е да имаме аргументи и „за“ и „противъ“, за да разрешимъ справедливо въпроса. Защото не е само тоя въпросъ; на много мѣста има такива въпроси. Ако кажемъ, че трябва да дадемъ бѣжанските имоти, трябва да имаме предъ видъ, че имаме такива имоти навредъ.

А. Николаевъ (з): Въ Анхиало, Месемврия и т. н.

Министър-председател Н. Мушановъ: Затуй, нека се оттегли прошениято и да се внесе законопроектъ отъ съответния министъръ.

Р. Маджаровъ (д. сг): Това съмъ поддържалъ и азъ навремето.

Д. Ташевъ (з): Съ тия имоти трябва да се ликвидира, защото стоятъ така.

Министър-председател Н. Мушановъ: Това не е единиченъ случай.

А. Буковъ (з): Не сж ли изнесени на търгъ?

Д. Ташевъ (з): Не.

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Оттегля се прошениято. Списъкъ X, пореденъ № 73. — Тана Иванова, отъ с. Кладница, Софийска околия, на 62 години, държала презъ 1924 г. малка кръчмичка, въ която преносували проходащи пътници. Единъ денъ въ единъ отъ чувалите на единъ отъ пътниците — въкой си Свиленъ, отъ с. Чупетово, Самоковско — било намѣрено едно буренце съ ракия. И затова на нея билъ съставенъ актъ отъ акцизните власти, които я обвинили, че продава на едро спиртни напитки.

Отъ министра на финансите има надпись, съ който се изявява съгласие да бжде опростена маложената и глоба, понеже е жена бедна и съ тежко семейство и освенъ туй не притежава никакви имоти.

Министър-председател Н. Мушановъ: Бедна ли е?

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Бедна е. Има удостоверение № 743 отъ 17 ноември 1931 г. на Кладнишкото селско общинско управление.

Министър-председател Н. Мушановъ: Какво е съдържанието му?

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): (Чете) „Кладнишкото селско общинско управление, Софийска околия, удостоверява, че Тана Иванова, отъ същото село, е на 62-годишна възраст, честна и благонадеждна, ... има 11 деца, отъ които 8 момичета и 3 момчета, ... материално не притежава нищо въ с. Кладница, а се прехранва отъ труда на мъжа си Иванъ Петровъ“.

Министър-председател Н. Мушановъ: Каквъ е размерътъ на глобата?

Председателстващ Н. Шоповъ: 27 хиляди лева.
Г. министър-председателю! Вашето мнение?

Министър-председател Н. Мушановъ: Като има 11 деца, нека се приеме.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който от г. г. народните представители приема решението на комисията по списък X пореден № 73 с което се съгласява и г. министър-председателят, а именно: да се опрости на Тана Иванова, от с. Кладница, Софийска околия, сумата 27.381 л., наложена ѝ глоба с постановление № 1835/1924 г. на софийския окръжен данъчен началник, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Има думата докладчикът г. Никола Алексиевъ.

Докладчик Н. Алексиевъ (з): Ше докладвам по списък X пореден № 77 Районният кооперативен съюз „Дунавъ“, въ гр. Свишовъ, през 1924 г. е захснъл с 12 дена при представяне баланса си предъ данъчните власти за облагане с данък Въ закона е казано, че захснлът се глобяват съ равностойността на данъка, с който сж щели да бъдат обложени. Сумата на глобата е 42 730 л.

Министерството на финанситъ смѣта, че простѣжката не е умилшена а е поради претрупана работа на съюза. Понеже сжшиятъ е организация, преследваща обществени цели, а нарушението се състои въ това, че не е спазен срокътъ за подаване декларация безъ да има укриване отъ облагане доходи, то дава мнение да се опрости глобата.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който от г. г. народните представители приема решението на комисията да се сирсоти на районния кооперативен съюз „Дунавъ“, въ гр. Свишовъ, сумата 42 730 л., наложена му глоба с постановление № 16/1925 г. на свишовския околийски данъчен началник, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Има думата докладчикът г. Лона Гюровъ.

Докладчик Л. Гюровъ (д): Ше докладвам по списък XIV пореден № 64.

Аксенти Матовъ, от с. Бракъовци, Годечко, е глобенъ с 7528 л., загдето не се е явил на наборна комисия. Подалъ е заявление и е представилъ удостоверение отъ лѣкаръ, отъ което се вижда, че е билъ боленъ и не е могълъ да се яви, понеже е страдалъ и днесъ страда отъ заразна болестъ — скрофули. Моли народното представителство да му се опрости глобата. Заявлението му е изпращано въ Министерството на финанситъ и министърътъ е съгласенъ да му се опрости глобата.

Прошатарната комисия тоже е решила да му се опрости глобата. Отъ нейно име азъ моля народното представителство да му бъде опростена глобата.

Председателстващ Н. Шоповъ: Който от г. г. народните представители приема решението на комисията да се опрости на Аксенти Матовъ, от с. Бракъовци, Годечка околия сумата 7528 л. наложена му глоба с присъда № 20/1931 г., на годечкия мирови съдия, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

(Председателското мѣсто се заема отъ подпредседателя Н. Захариевъ)

Докладчик Л. Гюровъ (д): Ше докладвам по сжщия списък XIV пореден № 65.

Никола Голубовъ Поповъ, от с. Забелъ, Трънско, е подалъ заявление съ документи, отъ които се вижда, че той е билъ раняванъ презъ сръбско-българската война и още носи въ себе си куршумитъ отъ тая война, за която е представилъ медицинско свидетелство. Искане отъ Народното събрание парична помощъ. Преписката е изпратена въ Финансовото министерство, което е дало мнение да му се отпусне 3 хиляди лева помощъ.

Прошатарната комисия сжщо е решила да му се даде тая помощъ и отъ нейно име азъ моля народното представителство да гласува тая помощъ.

Председателстващ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представител Александъръ Николаевъ.

А. Николаевъ (з): Ако решите да се отпусне тая помощъ, утре ще има да решавате най-малко по 3 хиляди такива заявления.

Председателстващ Н. Захариевъ: Той е воененъ инвалидъ отъ сръбско-българската война презъ 1885 г.

Който отъ г. г. народните представители сж съгласни да се отпусне еднократна помощъ 3 хиляди лева на Никола Голубовъ Поповъ, отъ с. Забелъ, Трънска околия, воененъ инвалидъ отъ войната презъ 1885 г., моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Л. Гюровъ (д): Ше докладвамъ по списък XV пореденъ № 183. Заявление отъ Асенъ З. Шумковъ, отъ с. Круша, бивша Царибродска, сега Годечка околия, регистрирано подъ вх. № 3962 отъ 1930 г. Въ качеството си на магазинеръ на държавната обушарска фабрика въ с. Горна-бана, Софийско, сж го начели съ сумата 39.120 л. за липса на 326 юфтъ.

Подалъ заявление до Народното събрание, Народното събрание изпраща заявлението въ Финансовото министерство. Финансовата инспекция провѣрила и констатирала, че той е неправилно начетенъ и дава мнение сумата да му бъде опростена.

Прошатарната комисия е на сжщото мнение, както Министерството на финанситъ, и реши да му бъде опростена тази сума. Отъ нейно име моля да му се опрости сумата.

К. Кораковъ (д): Беденъ ли е?

Министър-председател Н. Мушановъ: Шомъ е неправилно начетенъ, защо не си уреди работата?

Докладчик Л. Гюровъ (д): Следъ като е подалъ заявлението, финансовата инспекция при Министерството на финанситъ на нова смѣтка се занимава и е констатирала, че той е начетенъ несправедливо.

А. Николаевъ (з): Следователно, може по сждебенъ редъ, при тия нови данни, да обори акта, сж който е начетенъ.

Ц. Бръшляновъ (д. сг. Ц): Сигурно е пропусналъ срока за обжалване.

Н. Стамболиевъ (з): Водилъ ли е процесъ за тая сума?

Докладчик Л. Гюровъ (д): Неправилно е начетенъ. Ето какво пише Финансовата инспекция: (Чете) „Настоящата преписка съ приложенията се изпраща на Народното събрание, като се прилагатъ и два рапорти на финансовия инспекторъ Начо Мишковъ — относно извършената отъ него провѣрка. Последниятъ дава заключение, че бившиятъ магазинеръ при фабриката Асенъ Шумковъ, не може да се държи отговоренъ за въпросното количество юфтъ — 326 кгр.“

А. Буковъ (з): На основание на какво е начетенъ счетоводно? Кой го начита?

Докладчик Л. Гюровъ (д): Счетоводно го начита Министерството на финанситъ.

А. Буковъ (з): Шомъ го е начело счетоводно Министерството на финанситъ, счетоводно то да му опрости начетената сума.

Председателстващ Н. Захариевъ: (Звъни) Ясно е, г-да.

К. Кораковъ (д): Не е ясно.

Н. Стамболиевъ (з): Воденъ ли е процесъ, той даденъ ли е подъ сждъ за тази сума, за този начетъ?

Министър-председател Н. Мушановъ: Чакайте да се разберемъ, г-да. Дали той не е пропусналъ срока за обжалване?

Докладчик Л. Гюровъ (д): Да. Пропустналъ е срока.

Министър-председател Н. Мушановъ: Е, докладвайте го де, защото иначе е неразбрано. Сигурно е пропусналъ срока за обжалване и, следъ като е пропусналъ срока, видѣлъ е, че тази работа е неправилна, поискалъ е втора ревизия и при втората ревизия сж намѣрили, че неправилно е начетенъ. Народното събрание не трѣбва да се занимава съ работи, които не сж негови. Затуй трѣбва да се докладва ясно.

Председателствувашъ Н. Захариевъ: Които отъ г. г. народнитѣ представители сѣ съгласни да се опрости на Асенъ З. Шумковъ, отъ с. Круша, Голечка околия, сумата 39.120 л., длъжима по постановление № 97/1926 г. на Министерството на финанситѣ (финансова инспекция); начетенъ поради счетоводна грѣшка, която после е установена отъ Министерството на финанситѣ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Да оставимъ прошенията за другъ пътъ. Ще моля да се вдигне днешното заседание. За утрешното заседание предлагамъ следния дневенъ редъ:

Трето четене законопроектитѣ:

1. За тълкуване на чл. 323 отъ закона за задълженията и договоритѣ.

2. За разрешаване на Троянската градска община да сключи заемъ отъ Троянската популярна банка.

3. За допълнение на чл. 2 отъ закона за разрешаване на Симеоновградската община, Харманлийска околия, да сключи заемъ.

4. Одобрение предложението за приемане на държавна служба по Министерството на народното просвѣщение чужди подданици.

5. Второ четене законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за акцизитѣ и пр.

6. Първо четене законопроекта за свръхсмѣтенъ кредитъ по бюджетитѣ за 1932/1933 финансова година.

7. Първо четене предложението за измѣнение и допълнение въкои членове отъ правилника за вътрешния редъ на Народното събрание.

Доклади:

8. На прошетарната комисия.

9. На комисията по провѣрка на изборитѣ (старозагорски, новозагорски, горноорѣховски и егридеренски).

Председателствувашъ Н. Захариевъ: Които приематъ така предложения дневенъ редъ за утрешното заседание, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 18 ч. и 45 м.)

Подпредседатели: { **Н. ЗАХАРИЕВЪ**
Н. ШОПОВЪ

Секретарь: **Д. ТОТЕВЪ**

Началникъ на Стенографското отдѣление: **Д. АНТОНОВЪ**